

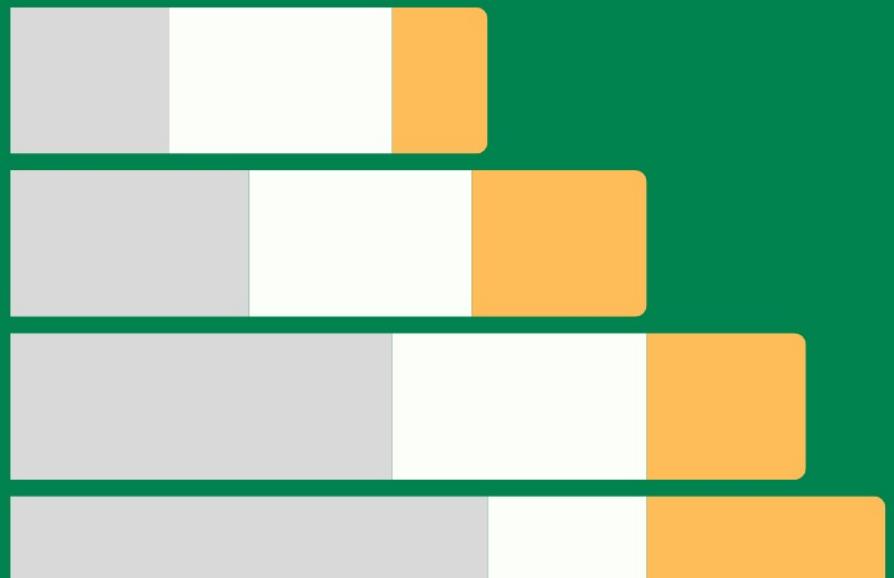

INSTYTUT STATYSTYKI
KOŚCIOŁA KATOLICKIEGO

2022

KOŚCIÓŁ W LICZBACH

ANNUARIUM STATISTICUM ECCLESIAE IN POLONIA

Redakcja

Marcin Jewdokimow
Luiza Organek
ks. Wojciech Sadłoń

Realizacja badań

Marcin Jewdokimow
Luiza Organek
Mirosława Osytek
Patrycja Pielok
ks. Wojciech Sadłoń
Ewa Warczak

We współpracy z:
Ośrodek Badań nad Geografią
Historyczną Kościoła w Polsce KUL

Projekt graficzny

Magda Prokopczuk

Opracowanie map

GIS - Expert

SPIS TREŚCI

PODSUMOWANIE	4
STRUKTURY PARAFIALNE	6
SIŁY APOPOSTOLSKIE	8
ŻYCIE SAKRAMENTALNE.....	19
GRUPY DUSZPASTERSKIE W PARAFIACH.....	33
DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA PARAFII	37
EDUKACJA RELIGIJNA	41
KATOLICY NA ŚWIECIE.....	45
DODATEK	
PROCESY I STRUKTURY DEMOGRAFICZNE W DIECEZJACH	49
NOTA METODOLOGICZNA	57
SŁOWNIK.....	60

PODSUMOWANIE

W 2022 r. działalność duszpasterską prowadziły w Polsce 10 357 **parafie** katolickie (w tym 676 stanowiły parafie zakonne), co stanowi wzrost o 0,01% w porównaniu do roku 2021. Największa liczba parafii znajduje się na terenie diecezji tarnowskiej – 454, krakowskiej – 448 i poznańskiej – 416, zaś najmniejsza liczba jest prowadzone przez Ordynariat Polowy WP – 69, diecezję drohiczyńską – 98 i białostocką – 114.

Liczba **księży** inkardynowanych do diecezji i eparchii w 2022 roku wyniosła 23 765, czyli 219 księży mniej niż w roku poprzednim. Najwyższą liczbę księży inkardynowanych odnotowano w diecezji tarnowskiej – 1 470, krakowskiej – 1 138 oraz katowickiej – 1 004. Najmniejszymi diecezjami pod względem liczby księży (nie wliczając Ordynariatu Polowego WP) były: drohiczyńska (252), elbląska (261) i ełcka (298). Liczba księży pracujących w parafiach w 2022 roku wyniosła 18,6 tys.

Ponownie odnotowano spadek liczby **alumnów diecezjalnych** z wartości 1,3 tys. w roku 2021 do wartości 1,2 tys. w roku 2022. W przeliczeniu na 100 księży inkardynowanych, najwięcej alumnów diecezjalnych studiuje w diecezji warszawskiej (10/100), elbląskiej (9/100) oraz łódzkiej (8/100), najmniej zaś w diecezjach bydgoskiej (2/100), łowickiej (2/100) oraz zielonogórsko-gorzowskiej (2/100).

W żeńskich zgromadzeniach czynnych w 2022 roku, **liczba siostr** zakonnych wyniosła 15,9 tys., co stanowi spadek w porównaniu do roku poprzednio (16,3 tys.) Również zmniejszyła się liczba domów zgromadzeń, z wartości 2032 do 1985. Po raz pierwszy w roczniku pojawiły się statystyki przedstawiające strukturę zgromadzeń żeńskich w zakonach kontemplacyjnych. W przypadku zgromadzeń klauzurowych również zauważalny jest postępujący spadek liczby siostr. W roku 2022 w 83 wspólnotach (domach) zgromadzonych było 1 165 mniszek, zaś w roku poprzednim 1 198. Najliczniejsze zgromadzenie czynne stanowiły Służebniczki NMP Starowiejskie, zaś kontemplacyjne karmelitanki.

Liczba **zakonników** oraz członków stowarzyszeń życia apostolskiego w 2022 roku wynosiła łącznie 10,5 tys. (spadek z 10,7 w porównaniu do 2021 roku). Wśród zakonników 8,7 tys. (82,1%) stanowili prezbiterzy (posiadający święcenie kapłańskie). Najliczniejszymi męskimi zgromadzeniami są franciszkanie, salezjanie oraz pallotyni.

W 2022 roku, sakrament **chrztu** udzielono 302,2 tys. osobom, czyli o 4,2% mniejszej liczbie osób niż w roku poprzednim. Do **I Komunii** św. przystąpiło niespełna 337,2 tys. osób. Sakrament **bierzmowania** przyjęło 304,7 tys. osób. Sakrament **małżeństwa** został udzielony 87,9 tys. parom.

Wskaźnik **dominicantes** w roku 2022 r. wyniósł 29,5%, zaś **communicantes** 13,9%. W stosunku do 2021 r. oznacza to wzrost wskaźnika *dominantes* o 1,2 punktu procentowego zaś *communicantes* o 1 punkt procentowy. Najwyższy wskaźnik *dominantes* odnotowano w diecezji tarnowskiej (61,5 %), rzeszowskiej (52,0%) i przemyskiej (49,5%). Najwyższy wskaźnik *communicantes* w diecezji tarnowskiej (25,6%), białostockiej (20,5%) oraz zamojsko-lubaczowskiej (19,6%).

W roczniku prezentowane są również informacje o **przyparafialnych organizacjach** Kościoła katolickiego – wskazując ich wiek, zakres działalności, odbiorców działań oraz najważniejsze wyzwania.

Działalność wydawnicza parafii jest prezentowana w podziale na wydania papierowe, elektroniczne i prowadzenie strony internetowej parafii. Publikacje w formie papierowej wydawało 24,7% parafii, zaś w formie elektronicznej 15,4%. Własną stronę internetową posiada 60,3% parafii.

W roku szkolnym 2022/2023 na **lekcje religii** w placówkach edukacyjnych uczęszczało 80,3% uczniów. Najwyższy odsetek uczniów uczęszczających na lekcje religii odnotowano w diecezji przemyskiej (96,5%), tarnowskiej (96,3%) oraz rzeszowskiej (94,9%), zaś najniższy w diecezji warszawskiej (59,8%), opolskiej (63,4%) oraz łódzkiej (65,4%).

W tym wydaniu rocznika publikujemy również wybrane **dane w ujęciu globalnym**. W odniesieniu do okresu referencyjnego (1970 rok) liczba parafii z rezydującym proboszczem wzrosła ze 191 tys. do 218 tys. w 2020 roku, a liczba katolików z 653,6 miliona do 1 045 miliona w 2020 roku. O ile liczba sióstr zakonnych spadła z ponad miliona w 1970 roku do prawie 620 tys. w 2020 roku, a braci zakonnych z 79 tys. do 50,5 tys. w 2020 roku, to liczba diakonów stałych wzrosła z 300 do aż 48 tys. Liczba księży ogółem spadła o 9 tys. (z prawie 420 tys. w 1970 roku do 410,5 tys. w 2020 roku), jednak liczba księży diecezjalnych w tym okresie wzrosła o 10 tys., a zakonnych spadła o 21 tys.

Rocznik wyjątkowo jest zakończony dodatkiem, w którym prof. Przemysław Śleszyński przybliży **procesy i struktury demograficzne** na poziomie diecezji, opierając się na danych Narodowego Spisu Powszechnego. W tekście analizowane są procesy ludnościowe związane z tzw. drugim przejściem demograficznym i starzeniem się populacji.

STRUKTURY PARAFIALNE

Tab. 1. Liczba parafii w 2022 r. według diecezji

Diecezja	Parafie ogółem	Parafie diecezjalne	Parafie zakonne
Ogółem	10 357	9 681	676
białostocka	114	111	3
bielsko-żywiecka	210	193	17
bydgoska	153	143	10
częstochowska	312	298*	14
drohiczewska	98	95	3
elbląska	158	140	18
ełcka	152	142	10
gdańska	201	182	19
gliwicka	156	138*	18
gnieźnieńska	268	257	11
kaliska	283	268	15
katowicka	322	309	13
kielecka	304	293	11
koszalińsko-kołobrzewska	220	201	19
krakowska	448	392	56
legnicka	236	215	21
lubelska	271	264	7
łomżyńska	173	169	4
łowicka	167	155	12
łódzka	219	200	19
opolska	381	361	20
Ordynariat Polowy WP	69	66	3
pelplińska	290	276	14
płocka	249	242	7
poznańska	416	392	24
przemyska	391	365	26
radomska	301	290	11
rzeszowska	238	228	10
sandomierska	242	233	9
siedlecka	249	238	11
sosnowiecka	162	153	9
szczecińsko-kamieńska	274	235	39
świdnicka	189	173	16
tarnowska	454	437	17
toruńska	196	186	10
warmińska	262	236	26
warszawska	214	188	26
warszawsko-praska	187	170	17
wrocławska	230	218	12
wrocławska	296	261	35
zamojsko-lubaczowska	187	183	4
zielonogórsko-gorzowska	270	248	22
Obrządki wschodnie			
olsztyńsko-gdańska	42	35	7
ormiańska	3	3	-
przemysko-warszawska	44	43	1
wrocławsko-koszalińska	56	56	-

*Dane za rok 2021.

SIŁY APOSTOLSKIE

Tab. 2. Liczba księży inkardynowanych według diecezji w 2022 r.

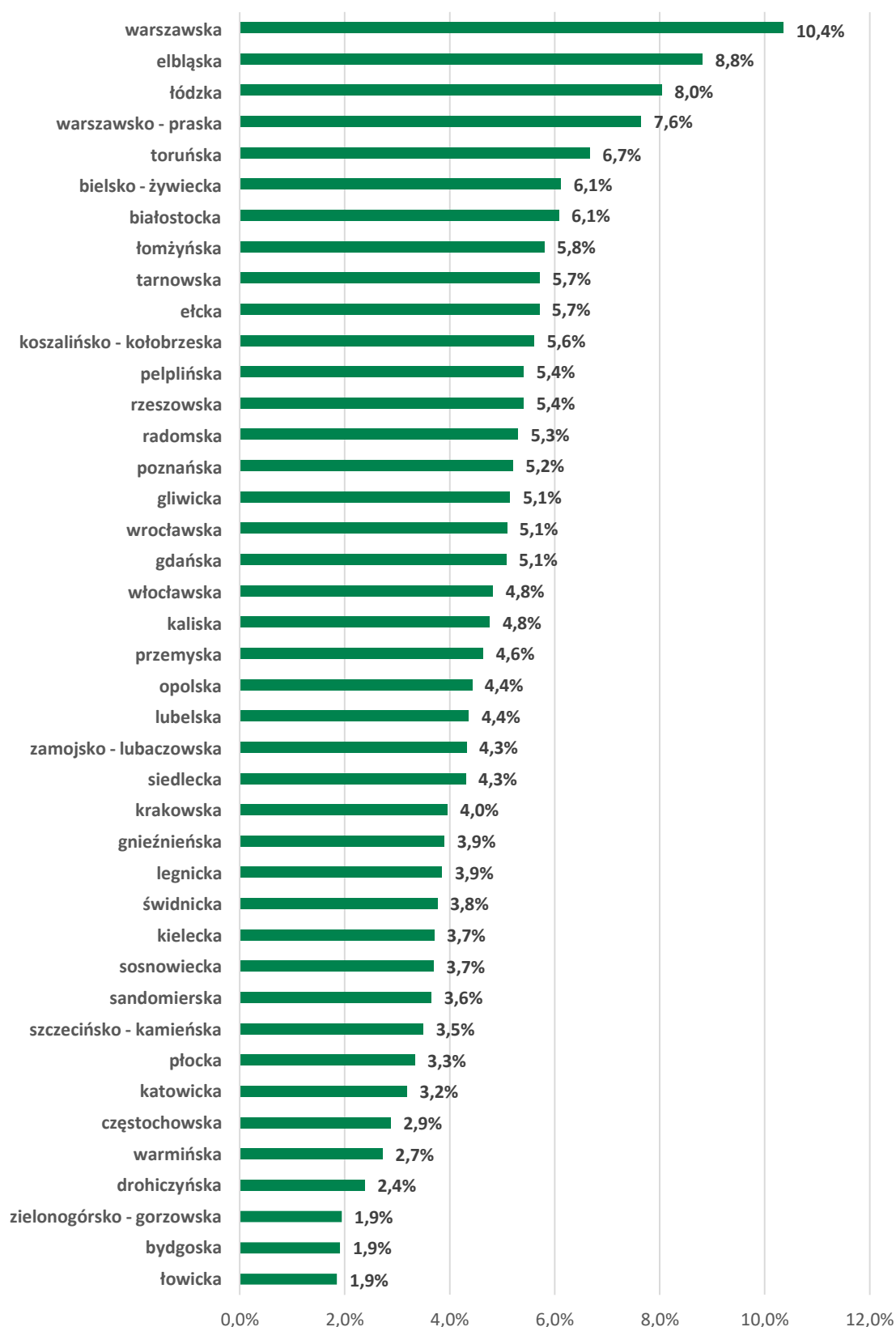
Diecezja	Liczba księży inkardynowanych
Ogółem	23 765
białostocka	395
bielsko-żywiecka	556
bydgoska	314
częstochowska	661
drohiczyska	252
elbląska	261
ełcka	298
gdańska	552
gliwicka	369
gnieźnińska	462
kaliska	483
katowicka	1004
kielecka	675
koszalińsko-kołobrzeska	428
krakowska	1 138
legnicka	389
lubelska	871
łomżyńska	517
łowicka	324
łódzka	572
opolska	678
Ordynariat Polowy WP	51
pelplińska	573
płocka	570
poznańska	711
przemyska	949
radomska	698
rzeszowska	703
sandomierska	603
siedlecka	650
sosnowiecka	379
szczecińsko-kamieńska	486
świdnicka	372
tarnowska	1 470
toruńska	375
warmińska	441
warszawska	908
warszawsko-praska	484
włocławska	477
wrocławska	629
zamojsko-lubaczowska	440
zielonogórsko-gorzowska	515
Obrządki wschodnie	
ormiańska	-
olsztyńsko-gdańska	28
przemysko - warszawska	27
wrocławsko - koszalińska	27

Tab. 3. Liczba księży posługujących duszpastersko w parafiach według diecezji w 2022 r.

Diecezja	Liczba duszpasterzy parafialnych
Ogółem	18 629
białostocka	275
bielsko-żywiecka	489
bydgoska	268
częstochowska	396
drohiczewska	186
elbląska	254
ełcka	213
gdańska	529
gliwicka	322
gnieźnieńska	396
kaliska	422
katowicka	556
kielecka	555
koszalińsko-kołobrzeska	400
krakowska	1 022
legnicka	311
lubelska	575
łomżyńska	363
łowicka	216
łódzka	495
opolska	542
Ordynariat Polowy WP	130
pelplińska	467
płocka	335
poznańska	571
przemyska	757
radomska	587
rzyszowska	419
sandomierska	394
siedlecka	446
sosnowiecka	268
szczecińsko-kamieńska	511
świdnicka	282
tarnowska	1 053
toruńska	340
warmińska	289
warszawska	734
warszawsko-praska	455
włocławska	390
wrocławska	580
zamojsko-lubaczowska	333
zielonogórsko-gorzowska	446
Obrządkie wschodnie	
olsztyńsko-gdańska	5
ormiańska	bd
przemysko-warszawska	52
wrocławsko-koszalińska	bd

Tab. 4. Liczba alumnów diecezjalnych według diecezji w 2022 r.

Diecezja	Liczba alumnów diecezjalnych
Ogółem	1 165
białostocka	24
bielsko-żywiecka	34
bydgoska	6
częstochowska	19
drohiczyńska	6
elbląska	23
ełcka	17
gdańska	28
gliwicka	19
gnieźnińska	18
kaliska	23
katowicka	32
kielecka	25
koszalińsko-kołobrzaska	24
krakowska	45
legnicka	15
lubelska	38
łomżyńska	30
łowicka	6
łódzka	46
opolska	30
Ordynariat Polowy WP	6
pelplińska	31
płocka	19
poznańska	37
przemyska	44
radomska	37
rzeszowska	38
sandomierska	22
siedlecka	28
sosnowiecka	14
szczecińsko-kamieńska	17
świdnicka	14
tarnowska	84
toruńska	25
warmińska	12
warszawska	94
warszawsko-praska	37
włocławska	23
wrocławska	32
zamojsko-lubaczowska	19
zielonogórsko-gorzowska	10
Obrządkie wschodnie	
ormiańska	-
olsztyńsko-gdańska	2
przemysko - warszawska	8
wrocławsko - koszalińska	4

Wyk. 1. Liczba alumnów diecezjalnych w przeliczeniu na 100 księży diecezjalnych w 2022 r.¹¹ W zestawieniu przedstawiono diecezje obrządku łacińskiego z wyłączeniem Ordynariatu Polowego WP.

Tab. 5. Liczba siostr i domów żeńskich zgromadzeń zakonnych czynnych w 2022 r.*

Nazwa Zgromadzenia		Liczba siostr	Liczba domów (wspólnot)
Lp.	Ogółem	15 940	1 985
1	Służebniczki NMP Starowiejskie	796	151
2	Nazaretanki	646	61
3	Elżbietanki	639	98
4	Miłosierdzia (Szarytki)	623	70
5	Felicjanki	582	69
6	Rodziny Maryi	551	69
7	Służebniczki NMP Śląskie	500	67
8	Służki NMP - Mariówka	487	66
9	Serafitki	435	42
10	Albertynki	434	46
11	Służebniczki BDNP Dębickie	428	58
12	Urszulanki SJK	416	36
13	Salezjanki	355	38
14	Sercanki	319	37
15	Karmelitanki Dzieciątka Jezus	312	30
16	Matki Bożej Miłosierdzia	306	22
17	Józefitki	303	31
18	Dominikanki	278	31
19	Urszulanki UR	250	16
20	Opatrzności Bożej	229	27
21	Zmartwychwstanki	203	23
22	Służebniczki NMP Wlkp. - Luboń	200	29
23	Sługi Jezusa	199	20
24	Pallotyńki	198	22
25	Michalitki	197	24
26	Franciszkanki Misjonarki Maryi	185	16
27	Misjonarki Św. Rodziny	180	21
28	Boromeuszki - Mikołów	173	26
29	Kanoniczki Ducha Świętego	173	17
30	Maryi Niepokalanej	170	21
31	Córki Bożej Miłości CBM	166	14
32	Niepokalanki	160	10
33	Pasterki	159	19
34	Benedyktynki Misjonarki	157	20
35	Córki Najczystszego Serca Maryi	155	22
36	De Notre Dame	148	15
37	Wspólnej Pracy	145	19
38	Loretanki	142	14
39	Jadwizanki	137	22
40	Imienia Jezus	131	17
41	Wspólnota Niep. Matki Wielk. Zawierzenia	130	4
42	Honoratki	127	17
43	Franciszkanki od Pokuty i Mił. Chrześc.	125	16
44	Służebnice Ducha Świętego	122	11
45	Pasjonistki	120	19
46	Franciszkanki od Cierpiących	117	13
47	Franciszkanki Służebnice Krzyża	117	8
48	Katarzynki	110	20
49	Szensztackie	107	10
50	Misjonarki Chrystusa Króla	102	14
51	Boromeuszki - Trzebnica	100	13
52	Obliczanki	99	13
53	Prezentki	98	15
54	Jezusa Miłosiernego	97	22
55	Służebn. Matki Dobr. Pasterza (Pasterzanki)	97	14

56	Samarytanka	92	11
57	Córki Maryi Niepokalanej	90	16
58	Franciszkanka Szpitalne	88	10
59	Betanka	82	14
60	Orionistka	81	13
61	Od Aniołów	77	14
62	Uczennice Boskiego Mistrza	76	6
63	Sacre Coeur	71	10
64	Najśw. Duszy Chrystusa	70	10
65	Św. Teresy od Dz. Jezus	66	9
66	Wspólnota Sióstr Uczennic Krzyża	66	13
67	Eucharystki	65	7
68	Córki św. Franciszka	64	11
69	Westiarki Jezusa	62	10
70	Adoratorki	59	8
71	Wspomożycielki Dusz Czyścicowych	56	9
72	Salwatorianki	55	12
73	Augustianki OSA	52	6
74	Antoninki SOS	49	6
75	Jadwizanka - Wawelskie	48	8
76	Elżbietanka Cieszyńskie - III Zakonu św. Franciszka	47	5
77	Franciszkanka M.B. Nieust. Pomocy	43	6
78	Kapucynki Najśw. Serca Jezusa	42	5
79	Służebnice Najśw. Panny Maryi	42	9
80	Franciszkanka Rycerstwa Niepok.	40	5
81	Dominikanka Misjonarki	37	5
82	Magdalenki	35	7
83	Św. Rodziny z Bordeaux	33	6
84	Zgromadzenie "Jedność"	33	5
85	Małe Siostry Jezusa	28	6
86	Bożego Serca Jezusa	26	4
87	Antonianki Chrystusa Króla	25	3
88	Klawerianki	25	4
89	Pasjonistka św. Pawła od Krzyża	21	5
90	Matki Bożej z Karmelu	16	4
91	Niepokalanego Serca Maryi	16	5
92	Pijarki	16	4
93	Pocieszycielki Naśw. Serca Jezusa	13	4
94	Dominikanka MB Różańcowej	11	3
95	Bazylianki	10	3
96	Karmelitanka Misjonarki	10	3
97	Oblatki Serca Jezusa	10	2
98	Narodzenia Najśw. Maryi Panny	8	2
99	Służebnice Najśw. Serca Jezusa	8	2
100	Saletynki	7	2
101	Karmelitanka Misjonarki Terezjanka	6	1
102	Misjonarki Klaretynki Maryi Niep.	6	1
103	Misjonarki św. Antoniego Klareta	6	2
104	Apostolinki	5	1
105	Córki św. Pawła	4	1
106	Wspólnota Błogosławieństw	4	1
107	Misjonarki NMP Królowej Afryki	3	1

* - dane Konferencji Wyższych Przełożonych Zakonów Żeńskich

Tab. 6. Liczba siostr w żeńskich zgromadzeniach kontemplacyjnych w latach 2018 –2022 r.*

Rok	Profeski wieczyste	Profeski czasowe	Nowicjuszki	Postulantki	Ogółem	Aspirantki**	Domy
2022	1 062	56	32	15	1 165 ²	26	83
2021	1 081	59	31	27	1 198	19	83
2020	1 105	55	27	21	1 208	48	83
2019	1 123	61	29	14	1 227	41	83
2018	1 134	60	35	25	1 254	-	83

* - dane Konferencji Wyższych Przełożonych Zakonów Żeńskich Kontemplacyjnych

** Aspirantki nie zostały włączone w liczbę mniszek ogółem

Tab. 7. Liczba mniszek w żeńskich zgromadzeniach kontemplacyjnych, według rodzin*

	Nazwa zgromadzenia	Liczba domów (wspólnot)
Lp.	Ogółem	83
1	Karmelitanki	28
2	Benedyktynki	9
3	Bernardynki	9
4	Klaryski od Wieczystej Adoracji	8
5	Klaryski	7
6	Klaryski Kapucynki	6
7	Wizytki	4
8	Benedyktynki Sakramentki	3
9	Dominikanki	3
10	Kamedułki	2
11	Norbertanki	2
12	Anuncjatki	1
13	Redemptorystki	1

* - dane Konferencji Wyższych Przełożonych Zakonów Żeńskich Kontemplacyjnych

² Poza uwzględnionymi w zestawieniu zgromadzeniami, w Polsce jest jeszcze 6 klasztorów, które formalnie nie należą do Konferencji - żyje w nich ok. 50 mniszek. Tym samym ogółem we wszystkich klasztorach w Polsce żyje 1220 mniszek.

Tab. 8. Męskie zgromadzenia zakonne w Polsce w 2022 r.*

	Nazwa zgromadzenia	Ogółem	Kapłani	Bracia	Klerycy	Nowicjusze	Postulanci	W kraju	Za granicą
Lp.	Ogółem	10 538	8 652	1 142	585	91	69	7 721	2 817
1	Franciszkanie OFM	1 123	893	158	54	8	11	909	214
2	Salezjanie	992	896	26	61	6	3	836	156
3	Franciszkanie OFMConv	873	644	158	53	10	8	608	265
4	Pallotyni	554	482	46	15	11	-	409	145
5	Jezuici	521	435	32	46	8	-	430	91
6	Kapucyni	518	393	91	27	4	3	391	127
7	Werbiści	430	384	41	1	3	1	194	236
8	Misjonarze Oblaci Mn	424	356	39	23	5	1	252	172
9	Dominikanie	405	327	19	40	10	9	319	86
10	Chrystusowcy	384	349	20	15	-	-	188	196
11	Paulini	384	281	61	39	2	1	275	109
12	Redemptoryści	377	339	14	20	-	4	269	108
13	Salwatorianie	360	318	23	18	1	-	237	123
14	Misjonarze CM	289	264	3	22	-	-	223	66
15	Michalici	265	244	11	8	-	2	171	94
16	Karmelici Bosi	245	194	26	19	1	5	193	52
17	Sercanie	245	228	6	10	-	1	179	66
18	Marianie	220	178	27	12	3	-	177	43
19	Saletyni	208	189	10	8	-	1	144	64
20	Misjonarze Św. Rodziny	194	166	9	19	-	-	131	63
21	Zmartwychwstańcy	180	166	8	5	1	-	94	86
22	Cystersi	118	80	23	7	4	4	115	3
23	Pijarzy	101	88	5	7	1	-	79	22
24	Filipini	95	85	3	7	-	-	68	27
25	Bonifratrzy	81	70	4	2	3	2	77	4
26	Orioniści	77	60	10	7	-	-	49	28
27	Klaretyni	74	12	60	1	1	-	63	11
28	Kamilianie	62	57	1	4	-	-	51	11
29	Karmelici	60	40	17	3	-	-	51	9
30	Benedyktyni	59	34	19	3	3	-	51	8
31	Kanonicy Regularni Lat.	52	46	3	3	-	-	50	2
32	Pasjoniści	51	42	1	4	1	3	49	2
33	Zgromadzenie Ducha Św.	48	42	5	1	-	-	32	16
34	Bracia Serca Jezusowego	45	-	43	-	-	2	36	9
35	Bracia Szkolni	44	-	44	-	-	-	44	-
36	Sercanie Biali	41	36	3	1	-	1	26	15
37	Albertyni	33	1	31	-	-	1	27	6
38	Pauliści	29	20	7	2	-	-	24	5
39	Stow. Misji Afrykańskich	26	26	-	-	-	-	11	15
40	Misjonarze Krwi Chrystusa	24	19	4	1	-	-	23	1
41	Bazylianie	21	16	3	1	-	1	20	1
42	Kameduli	19	8	8	-	1	2	19	-
43	Józefici	18	16	1	1	-	-	12	6
44	Ojcowie Biali Misjonarze Afryki	18	16	1	1	-	-	6	12
45	Pocieszyciele	18	9	9	-	-	-	13	5
46	Towarzystwo Ducha Św.	17	9	-	4	2	2	14	3
47	Kombonianie	15	13	2	-	-	-	7	8
48	Augustianie	13	12	1	-	-	-	12	1
49	Szentsztaacy Ojcowie	13	12	-	-	1	-	12	1

50	Chemin Neuf	12	7	2	2	1	-	9	3
51	Trynitarze	11	11	-	-	-	-	6	5
52	Legioniści Chrystusa	10	5	-	5	-	-	5	5
53	Rogacjoniści	9	9	-	-	-	-	7	2
54	Barnabici	7	7	-	-	-	-	5	2
55	Guanellianie	7	3	2	1	-	1	4	3
56	Misjonarze M.B. Pocieszenia	6	4	-	2	-	-	6	-
57	Marianiści	4	2	2	-	-	-	2	2
58	Somascy Ojcowie	4	4	-	-	-	-	2	2
59	Monfortianie	3	3	-	-	-	-	3	-
60	Synowie Najśw. Maryi Niep.	2	2	-	-	-	-	2	-

* - dane Konferencji Wyższych Przełożonych Zakonów Męskich

Tab. 9. Liczba diakonów stałych w 2022 r. według diecezji*

Diecezja	Liczba diakonów stałych
Ogółem	99
białostocka	-
bielsko-żywiecka	-
bydgoska	-
częstochowska	-
drohiczyńska	-
elbląska	12
ełcka	5
gliwicka	2
gnieźnińska	-
gdańska	-
kaliska	-
katowicka	20
kielecka	-
koszalińsko-kołobrzaska	-
krakowska	-
legnicka	7
lubelska	-
łomżyńska	-
łowicka	-
łódzka	16
opolska	8
Ordynariat Polowy WP	-
pelplińska	1
płocka	-
poznańska	-
przemyska	-
radomska	-
rzeszowska	-
sandomierska	-
siedlecka	-
sosnowiecka	-
szczecińsko-kamieńska	3
świdnicka	2
tarnowska	-
toruńska	3
warmińska	2
warszawska	6
warszawsko-praska	5
włocławska	-
wrocławska	-
zamojsko-lubaczowska	-
zielonogórsko-gorzowska	2
Obrządku wschodnie	
olsztyńsko-gdańska	1
ormiańska	bd
przemysko-warszawska	3
wrocławsko-koszalińska	1

* dane twórców serwisu informacyjnego: diakonat.pl – dotyczą diakonów, którzy zostali wyświęceni w Polsce.

ŻYCIE SAKRAMENTALNE

Tab. 10. Liczba udzielonych sakramentów chrztu według diecezji w 2021 r. i 2022 r.

Diecezja	2021	2022
Ogółem	315 357	302 165
białostocka	4 265	3 937
bielsko-żywiecka	6 844	6 021
bydgoska	2 795	5 158
częstochowska	6 191	6 191*
drohiczynońska	1 915	1 863
elbląska	4 010	3 670
ełcka	4 064	3 933
gdańska	9 480	8 819
gliwicka	5 091	5 091*
gnieźnieńska	6 781	6 262
kaliska	7 607	6 935
katowicka	17 470	16 960
kielecka	7 480	6 816
koszalińsko-kołobrzewska	5 921	5 844
krakowska	17 826	16 273
legnicka	4 397	6 200
lubelska	9 676	8 795
łódzka	6 244	5 942
łomżyńska	5 262	4 868
łowicka	8 137	8 725
opolska	7 314	6 547
Ordynariat Polowy WP	2 105	1 878
pelplińska	8 802	8 674
płocka	7 838	7 387
poznańska	17 240	16 205
przemyska	7 841	7 387
radomska	8 511	8 039
rzeszowska	5 733	5 361
sandomierska	5 606	5 606*
siedlecka	7 409	7 050
sosnowiecka	4 607	4 076
szczecińsko-kamieńska	7 162	6 807
świdnicka	3 923	3 800
tarnowska	13 935	13 016
toruńska	7 014	6 160
warmińska	5 472	5 058
warszawska	12 349	11 781
warszawsko-praska	10 425	9 860
włocławska	7 543	6 880
wrocławska	10 451	9 402
zamojsko-lubaczowska	4 090	3 853
zielonogórsko-gorzowska	7 831	7 282
Obrządkie wschodnie		
olsztyńsko-gdańska	144	205
ormiańska	bd	4
przemysko-warszawska	271	867
wrocławsko-koszalińska	285	677

* dane za 2021 r.

Tab. 11. Liczba udzielonych sakramentów I Komunii św. według diecezji w 2021 r. i 2022 r.

Diecezja	2021	2022
Ogółem	331 744	337 187
białostocka	4 157	4 259
bielsko-żywiecka	7 885	7 892
bydgoska	5 300	4 500
częstochowska	6 671	6 671*
drohiczyska	1 769	1 873
elbląska	4 650	4 695
ełcka	4 006	4 274
gdańska	10 939	10 968
gliwicka	6 030	6 030*
gnieźnieńska	7 883	7 533
kaliska	7 933	7 989
katowicka	9 000	13 000
kielecka	7 885	7 875
koszalińsko-kołobrzaska	7 340	7 379
krakowska	18 128	18 685
legnicka	6 390	6 500
lubelska	10 337	10 082
łódzka	6 050	7 498
łomżyńska	5 502	5 754
łowicka	11 904	10 955
opolska	7 459	7 851
Ordynariat Polowy WP	1 778	1 644
pelplińska	9 679	9 932
płocka	8 460	8 560
poznańska	15 000	14 000
przemyska	8 016	8 205
radomska	9 016	8 738
rzeszowska	5 812	6 071
sandomierska	5 774	5 774*
siedlecka	7 887	8 028
sosnowiecka	5 755	5 779
szczecińsko-kamieńska	8 108	8 383
świdnicka	4 631	4 809
tarnowska	13 697	13 979
toruńska	2 240	2 200
warmińska	6 183	5 770
warszawska	15 979	16 367
warszawsko-praska	12 970	13 293
włocławska	7 423	7 247
wrocławska	11 361	11 550
zamojsko-lubaczowska	4 206	4 196
zielonogórsko-gorzowska	10 286	10 025
Obrządki wschodnie		
olsztyńsko-gdańska	92	100
ormiańska	bd	4
przemysko-warszawska	70	149
wrocławsko-koszalińska	115	121

* dane za 2021 r.

Tab. 12. Liczba udzielonych sakramentów bierzmowania według diecezji w 2021 i 2022 r.

Diecezja	2021	2022
Ogółem	265 681	304 743
białostocka	1 607	314
bielsko-żywiecka	7 815	1 024
bydgoska	4 500	5 207
częstochowska	5 882	5 882*
drohiczynska	1 480	2 473
elbląska	3 224	2 818
ełcka	3 531	5 220
gdańska	7 068	7 019
gliwicka	4 250	4 250*
gnieźnińska	1 176	5 777
kaliska	8 771	9 167
katowicka	6 000	15 000
kielecka	8 166	9 097
koszalińsko-kołobrzaska	3 686	4 703
krakowska	17 720	18 179
legnicka	3 813	4 300
lubelska	10 411	10 650
łomżyńska	6 738	7 567
łowicka	5 492	5 186
łódzka	6 402	7 049
opolska	3 283	12 524
Ordynariat Polowy WP	1 159	1 426
pelplińska	4 815	5 952
płocka	7 121	6 968
poznańska	12 000	11 000
przemyska	9 418	10 358
radomska	9 344	10 819
rzeszowska	5 745	6 786
sandomierska	6 521	6 521*
siedlecka	7 768	8 202
sosnowiecka	4 367	5 854
szczecińsko-kamieńska	5 624	7 262
świdnicka	3 316	4 204
tarnowska	13 330	16 485
toruńska	3 410	2 950
warmińska	5 143	6 436
warszawska	7 760	8 531
warszawsko-praska	6 579	7 880
włocławska	7 051	9 550
wrocławska	11 395	8 726
zamojsko-lubaczowska	4 395	5 058
zielonogórsko-gorzowska	7 833	8 813
Obrządkie wschodnie		
olsztyńsko-gdańska	3	5
ormiańska	bd	4
przemysko-warszawska	279	868
wrocławsko-koszalińska	290	679

* dane za 2021r.

Tab. 13. Liczba udzielonych sakramentów małżeństwa według diecezji w 2021 r. i 2022 r.

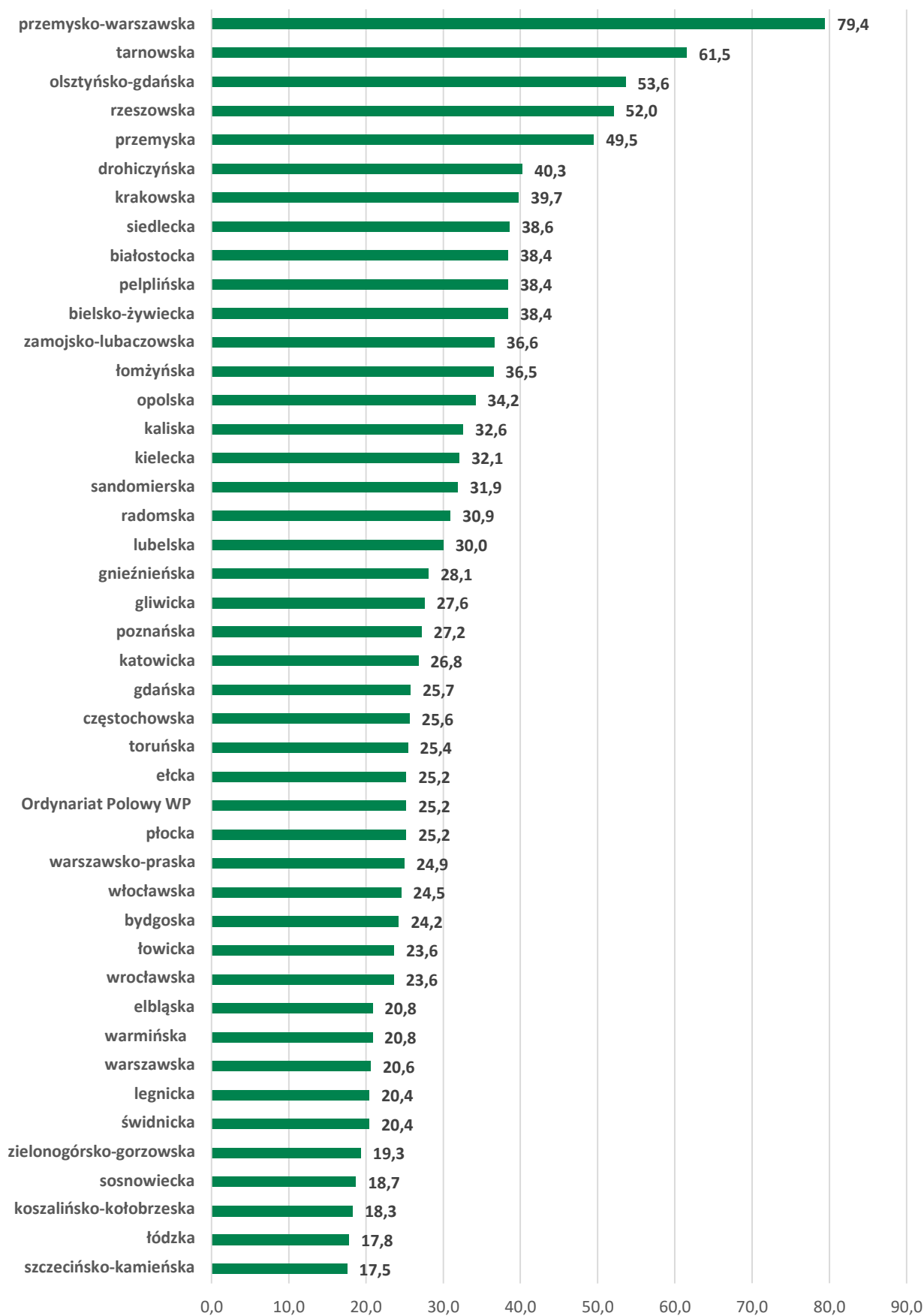
Diecezja	2021	2022
Ogółem	103 807	87 899
białostocka	1 399	1 282
bielsko-żywiecka	2 675	2 399
bydgoska	2 505	914
częstochowska	2 165	2 165*
drohiczyńska	968	850
elbląska	1 075	1 027
ełcka	1 254	1 117
gdańska	2 392	1 113
gliwicka	1 441	1 441*
gnieźnieńska	2 130	1 961
kaliska	2 666	2 394
katowicka	5 040	4 545
kielecka	2 970	2 493
koszalińsko-kołobrzaska	1 593	1 535
krakowska	6 116	5 503
legnicka	1 588	790
lubelska	3 466	3 037
łódzka	2 536	2 484
łomżyńska	1 931	1 731
łowicka	2 830	2 212
opolska	2 361	2 037
Ordynariat Polowy WP	495	456
pelplińska	3 036	2 599
płocka	3 029	2 660
poznańska	1 905	1 712
przemyska	3 503	2 982
radomska	3 438	2 922
rzyszowska	5 048	1 789
sandomierska	2 306	2 306*
siedlecka	3 143	2 736
sosnowiecka	1 265	1 121
szczecińsko-kamieńska	1 735	1 612
świdnicka	1 007	1 271
tarnowska	5 453	4 971
toruńska	1 100	910
warmińska	1 412	1 355
warszawska	3 099	3 015
warszawsko-praska	2 746	2 333
włocławska	2 658	2 453
wrocławska	2 410	2 136
zamojsko-lubaczowska	1 804	1 526
zielonogórsko-gorzowska	1 988	1 762
Obrządku wschodnie		
olsztyńsko-gdańska	-	69
ormiańska	3	2
przemysko-warszawska	54	104
wrocławsko-koszalińska	69	67

* - dane z 2021 roku

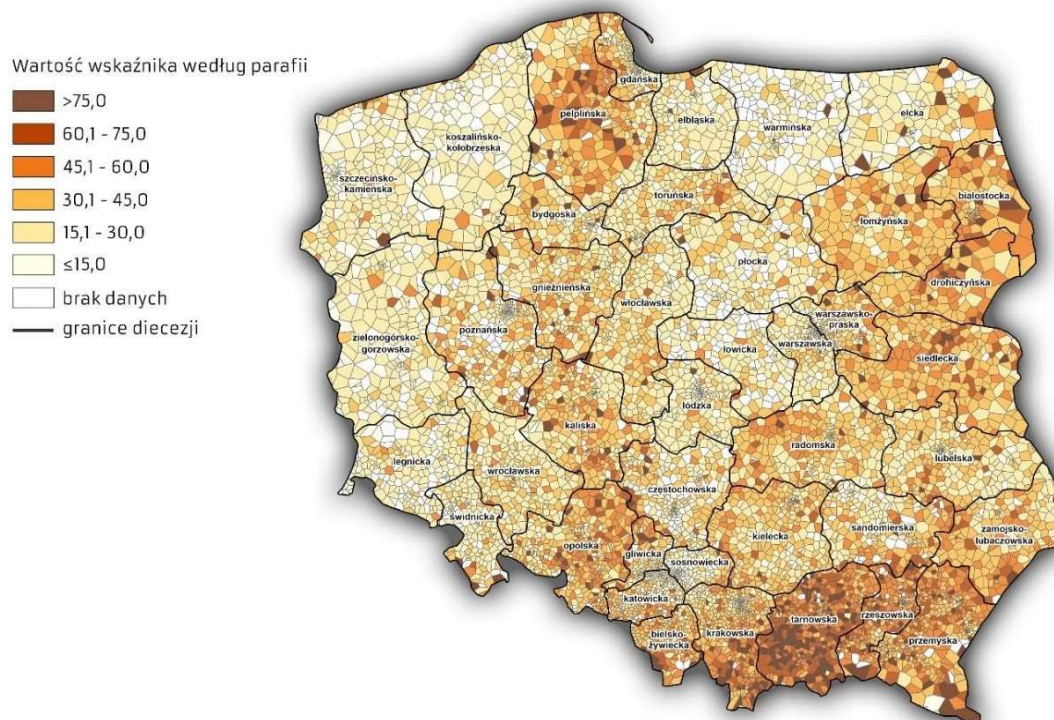
Tab. 14. Wskaźniki *dominantes* i *communicantes* w 2022 r. według diecezji w %

Diecezja	<i>Dominantes</i>	<i>Communicantes</i>
Ogółem	29,5	13,9
białostocka	38,4	20,5
bielsko-żywiecka	38,4	17,4
bydgoska	24,2	12,1
częstochowska	25,6	11,7
drohiczyńska	40,3	19,3
elbląska	20,8	9,9
ełcka	25,2	13,8
gdańska	25,7	13,1
gliwicka	27,6	13,7
gnieźnieńska	28,1	13,4
kaliska	32,6	15,6
katowicka	26,8	14,5
kielecka	32,1	16,0
koszalińsko-kołobrzaska	18,3	8,8
krakowska	39,8	16,4
legnicka	20,4	9,8
lubelska	30,0	16,5
łomżyńska	36,5	17,6
łowicka	23,6	11,8
łódzka	17,8	9,1
opolska	34,2	17,5
Ordynariat Polowy WP	24,9	11,6
pelplińska	38,4	18,6
płocka	25,2	10,6
poznańska	27,2	13,5
przemyska	49,5	17,2
radomska	30,9	13,9
rzeszowska	52,0	17,8
sandomierska	31,9	13,6
siedlecka	38,6	18,8
sosnowiecka	18,7	8,7
szczecińsko-kamieńska	17,5	8,3
świdnicka	20,4	10,4
tarnowska	61,5	25,6
toruńska	25,4	12,1
warmińska	20,8	9,8
warszawska	20,6	10,8
warszawsko-praska	24,9	12,9
włocławska	24,6	10,9
wrocławska	23,6	11,6
zamojsko-lubaczowska	36,6	19,6
zielonogórsko-gorzowska	19,3	9,2
Obrządkie wschodnie		
olsztyńsko-gdańska	53,6	26,3
ormiańska	bd	bd
przemysko-warszawska	79,4	31,0
wrocławsko-koszalińska	bd	bd

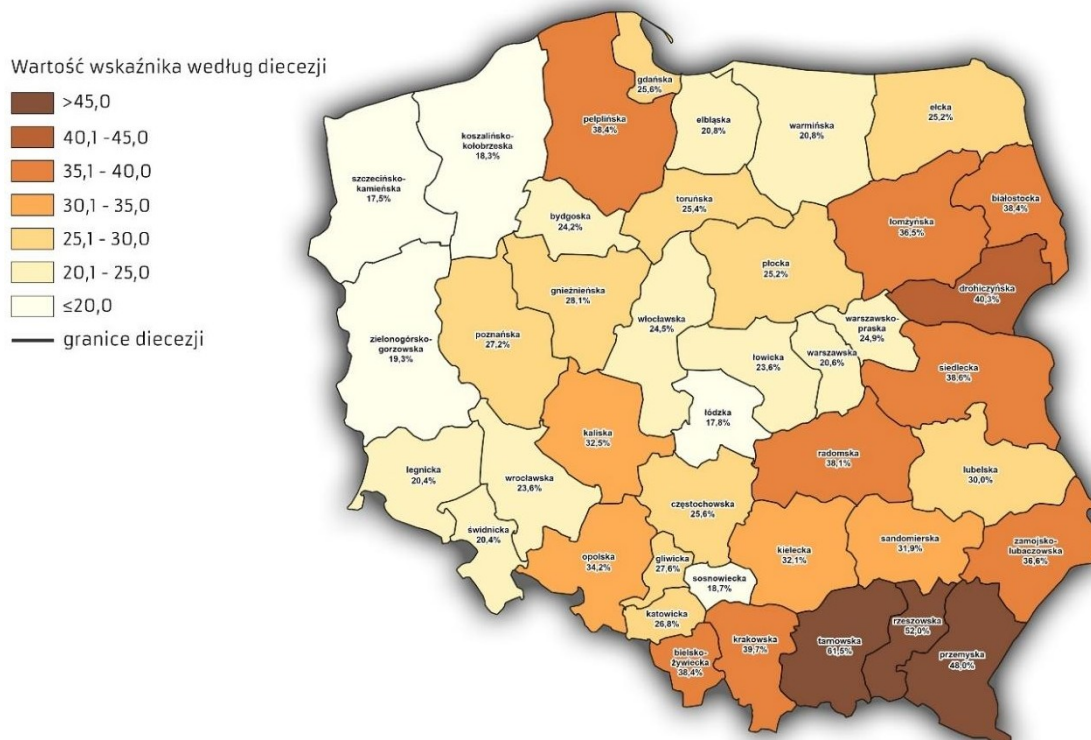
Wyk. 2. Wskaźniki dominantes w 2022 r. według diecezji w %.

Mapa 3. Wskaźnik *dominantes* w 2022 r. według parafii w %³.

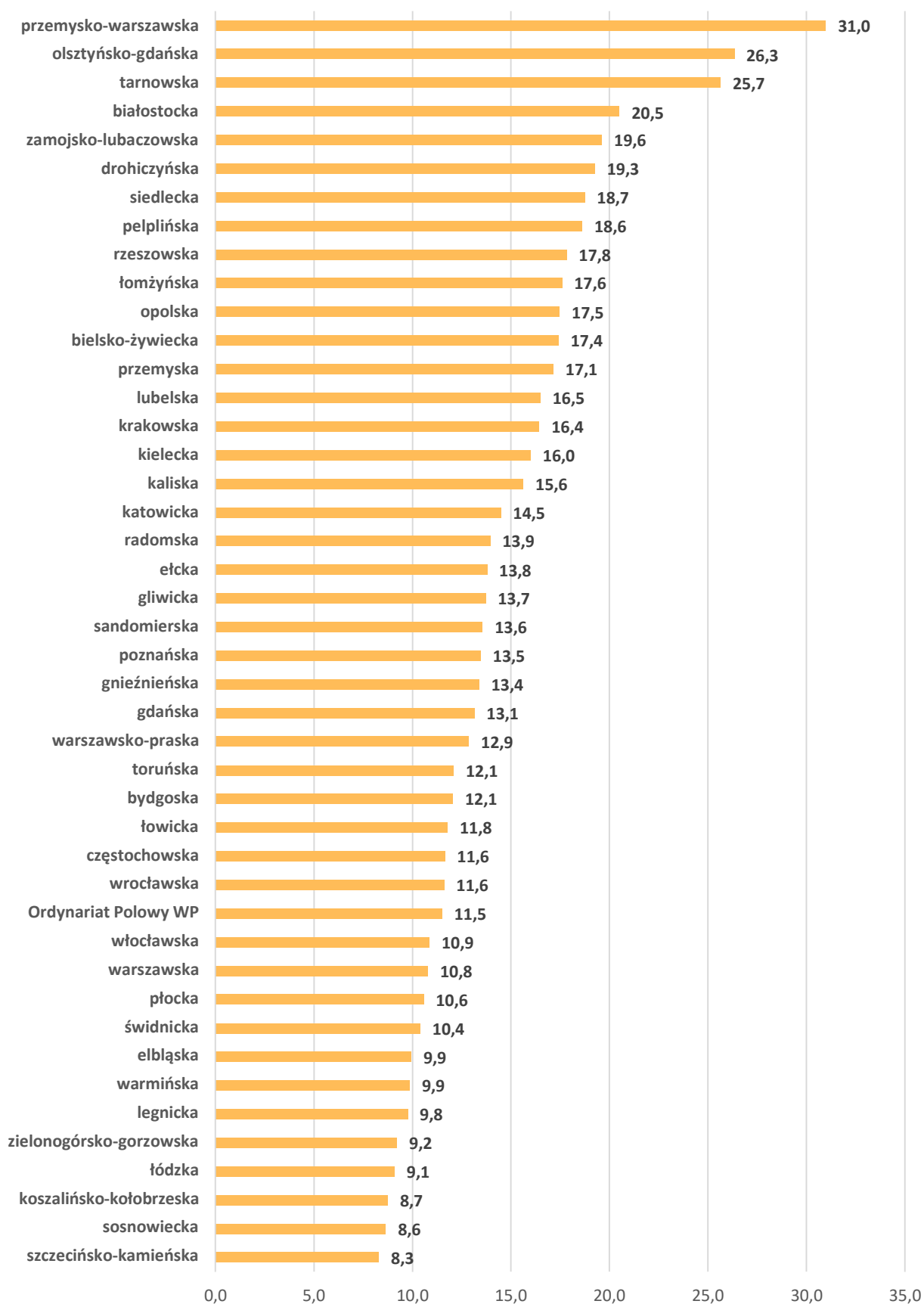

Mapa 4. Wskaźnik *dominantes* w 2022 roku według diecezji w %.

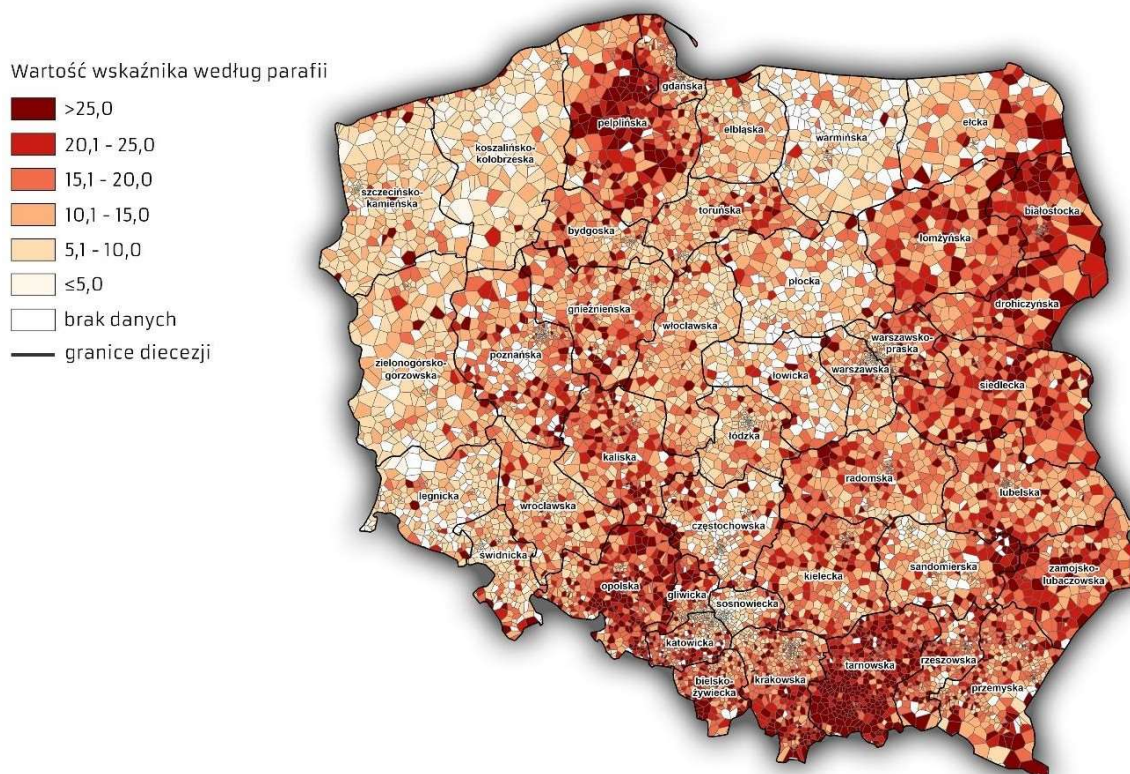

³ Mapy w roczniku prezentują podział diecezji łąskich – z pominięciem Ordynariatu Polowego WP oraz obrządków wschodnich.

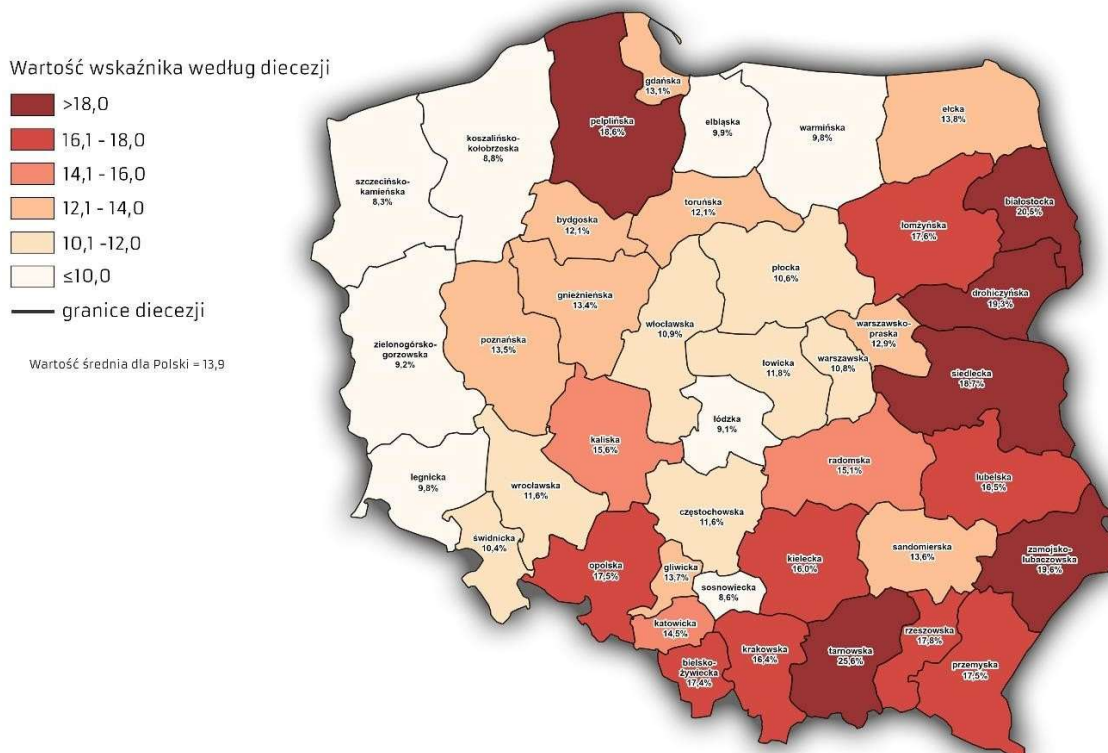
Wyk. 3. Wskaźnik *communicantes* w 2022 r. według diecezji w %

Mapa 5. Wskaźnik *communicantes* w 2022 r. według parafii w %

Mapa 6. Wskaźnik *communicantes* w 2022 r. według diecezji w %

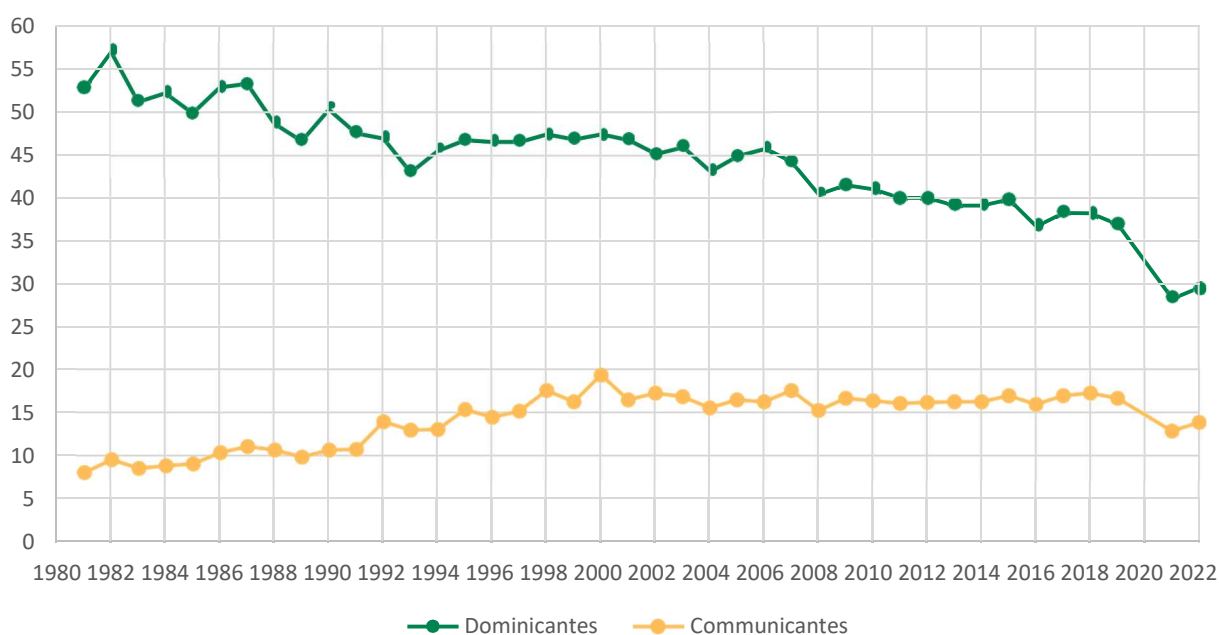
Tab. 15. Wskaźniki *dominantes* i *communicantes* w latach 1980 – 2022 w %

Rok	<i>Dominantes</i>	<i>Communicantes</i>
2022	29,5	13,9
2021 ⁴	28,3	12,9
2020 ⁵	bd	bd
2019	36,9	16,7
2018	38,2	17,3
2017	38,3	17,0
2016	36,7	16,0
2015	39,8	17,0
2014	39,1	16,3
2013	39,1	16,3
2012	40,0	16,2
2011	40,0	16,1
2010	41,0	16,4
2009	41,5	16,7
2008	40,4	15,3
2007	44,2	17,6
2006	45,8	16,3
2005	45,0	16,5
2004	43,2	15,6
2003	46,0	16,9
2002	45,2	17,3
2001	46,8	16,5
2000	47,5	19,4
1999	46,9	16,3
1998	47,5	17,6
1997	46,6	15,2
1996	46,6	14,5
1995	46,8	15,4
1994	45,6	13,1
1993	43,1	13,0
1992	47,0	14,0
1991	47,6	10,8
1990	50,3	10,7
1989	46,7	9,9
1988	48,7	10,7
1987	53,3	11,1
1986	52,9	10,4
1985	49,9	9,1
1984	52,2	8,9
1983	51,2	8,6
1982	57,0	9,6
1981	52,7	8,1
1980	51,0	7,8

⁴ Badanie praktyk niedzielnych odbywało się w trakcie stanu zagrożenia epidemiologicznego oraz obostrzeń związanych z ograniczeniami liczby uczestników mszy w kościołach.

⁵ Ze względu na pandemię COVID 19 – badanie praktyk niedzielnych nie odbyło się.

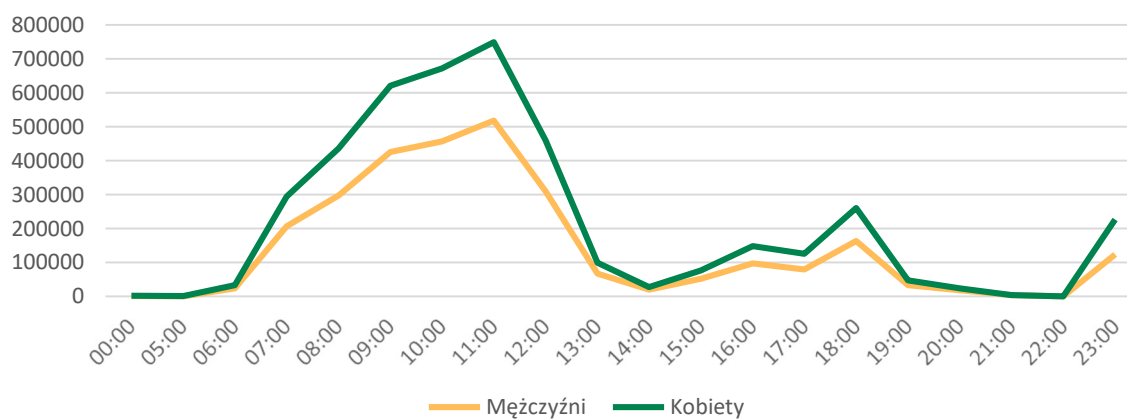
Wyk. 4. Wskaźniki *dominante* i *communicantes* w latach 1980 – 2022 w %

Tab. 16. Liczba Mszy Św. w dniu 22 października 2022 r. według miejsca celebracji

Miejsce	Liczba sprawowanych Eucharystii	Procent
Ogółem	44 810	100
kościół parafialny (lub samodzielny ośrodek)	37 485	83,7
kościół filialny	3 162	7,0
kaplica zakonna, publiczna lub polowa	2 774	6,2
kaplica szpitalna, w dps, w ośrodkach opiekuńczo-leczniczych	776	1,7
kościół rektoralny	468	1,1
kaplica więzienna	73	0,2
sanktuarium (niebędące kościołem parafialnym)	58	0,1
kaplica w domu księży emerytów	8	0,0
samodzielny ośrodek duszpasterski (wikariat)	6	0,0

Tab. 17. Liczba osób uczestniczących w Mszy Św. w dniu 22 października 2022 r. według godziny celebracji

Tab. 18. Liczba Mszy Św. wg charakteru parafii i diecezji w dniu 22 października 2022 r.

Diecezja	Charakter parafii		
	miejska	miejska-wiejska	wiejska
Ogółem	13 126	8 787	23 112
białostocka	200	150	174
bielsko-żywiecka	274	220	631
bydgoska	300	128	325
częstochowska	296	143	588
drohiczewska	20	86	241
elbląska	156	163	308
ełcka	86	152	239
gdańska	765	109	285
gliwicka	409	170	255
gnieźnieńska	140	366	613
kaliska	239	231	785
katowicka	877	170	455
kielecka	145	226	838
koszalińsko-kołobrzeska	284	313	533
krakowska	886	301	1 295
legnicka	276	204	377
lubelska	390	233	669
łomżyńska	128	146	423
łowicka	56	181	278
łódzka	539	272	306
opolska	250	286	1 096
Ordynariat Polowy WP	248	31	3
pelplińska	175	221	897
płocka	89	202	469
poznańska	644	433	756
przemyska	291	160	1 093
radomska	310	179	793
rzeszowska	242	172	607
sandomierska	142	163	548
siedlecka	92	225	651
sosnowiecka	357	81	189
szczecińsko-kamieńska	382	381	689
świdnicka	264	190	321
tarnowska	298	246	1 596
toruńska	243	162	417
warmińska	141	203	332
warszawska	794	199	335
warszawsko-praska	507	188	293
włocławska	171	268	499
wrocławska	542	323	664
zamojsko-lubaczowska	70	138	576
zielonogórsko-gorzowska	359	363	647
Obrządki wschodnie			
olsztyńsko-gdańska	1	4	1
przemysko-warszawska	48	5	22
wrocławsko-koszalińska	bd	bd	bd

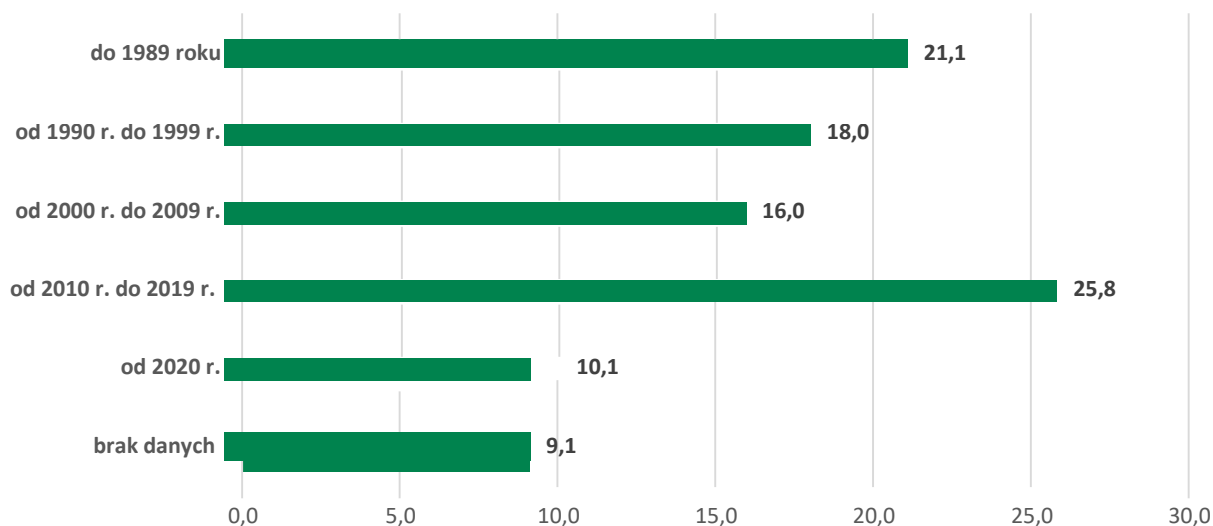
Tab. 19. Udział procentowy kobiet i mężczyzn we Mszy Św. w odniesieniu do wszystkich uczestniczących w mszy w 22 października 2022 r. według diecezji

Diecezja	Kobiety	Mężczyźni
Ogółem	60,4	39,7
białostocka	59,7	40,3
bielsko-żywiecka	58,1	41,9
bydgoska	60,8	39,2
częstochowska	61,6	38,4
drohiczyńska	59,2	40,8
elbląska	62,1	37,9
ełcka	60,9	39,1
gdańska	59,6	40,4
gliwicka	59,2	40,8
gnieźnieńska	60,8	39,2
kaliska	59,7	40,3
katowicka	59,0	41,0
kielecka	60,6	39,4
koszalińsko-kołobrzeska	63,4	36,6
krakowska	58,1	41,9
legnicka	61,4	38,6
lubelska	61,1	38,9
łomżyńska	59,4	40,6
łowicka	62,9	37,1
łódzka	62,4	37,6
opolska	59,0	41,0
Ordynariat Polowy WP	61,3	38,7
pelplińska	58,8	41,2
płocka	61,2	38,8
poznańska	60,3	39,7
przemyska	57,9	42,1
radomska	60,2	39,8
rzeszowska	56,9	43,1
sandomierska	59,4	40,6
siedlecka	59,1	40,9
sosnowiecka	61,8	38,2
szczecińsko-kamieńska	63,0	37,0
świdnicka	61,9	38,1
tarnowska	56,7	43,3
toruńska	61,1	38,9
warmińska	63,9	36,1
warszawska	61,0	39,0
warszawsko-praska	59,8	40,2
włocławska	61,1	38,9
wrocławska	60,9	39,1
zamojsko-lubaczowska	59,7	40,3
zielonogórsko-gorzowska	62,0	38,0
Obrządkie wschodnie		
olsztyńsko-gdańska	55,3	44,7
przemysko-warszawska	63,5	36,5
wrocławsko-koszalińska	bd	bd

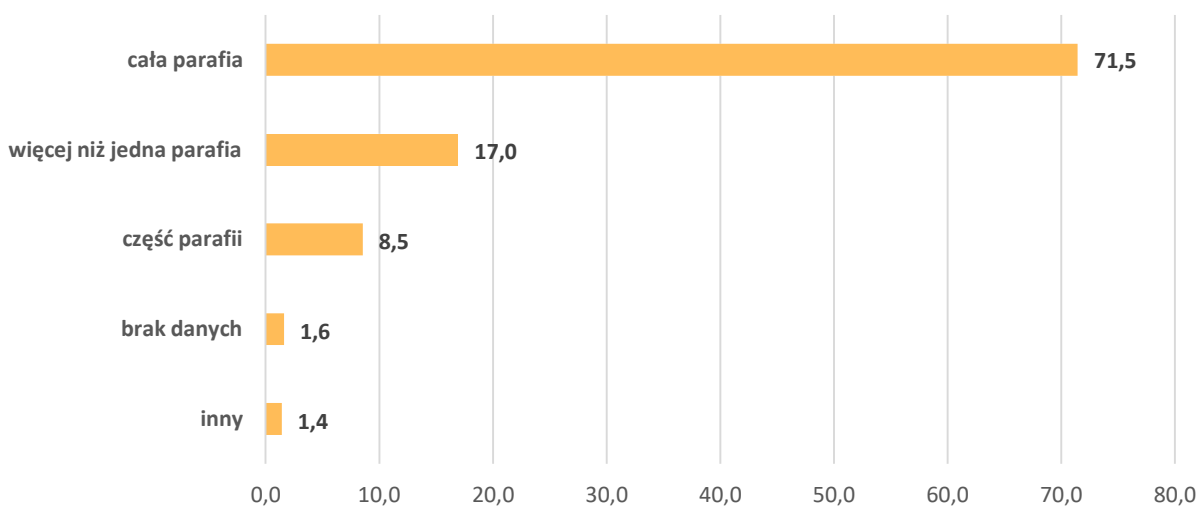
WSPÓLNOTY

Liczba przyparafialnych organizacji Kościoła katolickiego w 2018 r. wynosiła 65,5 tys., zaś liczba członkostw 2,57 mln. W rozdziale prezentowane są wyniki badania z 2022 r. realizowanego na próbie 499 parafii. Wyniki pełnego badania ewidencyjnego będą publikowane w przyszłorocznym Annuario, według stanu na rok 2023.

Wyk. 6. Przyparafialne organizacje Kościoła katolickiego w 2022 r. wg daty powstania w procentach (N=3252)

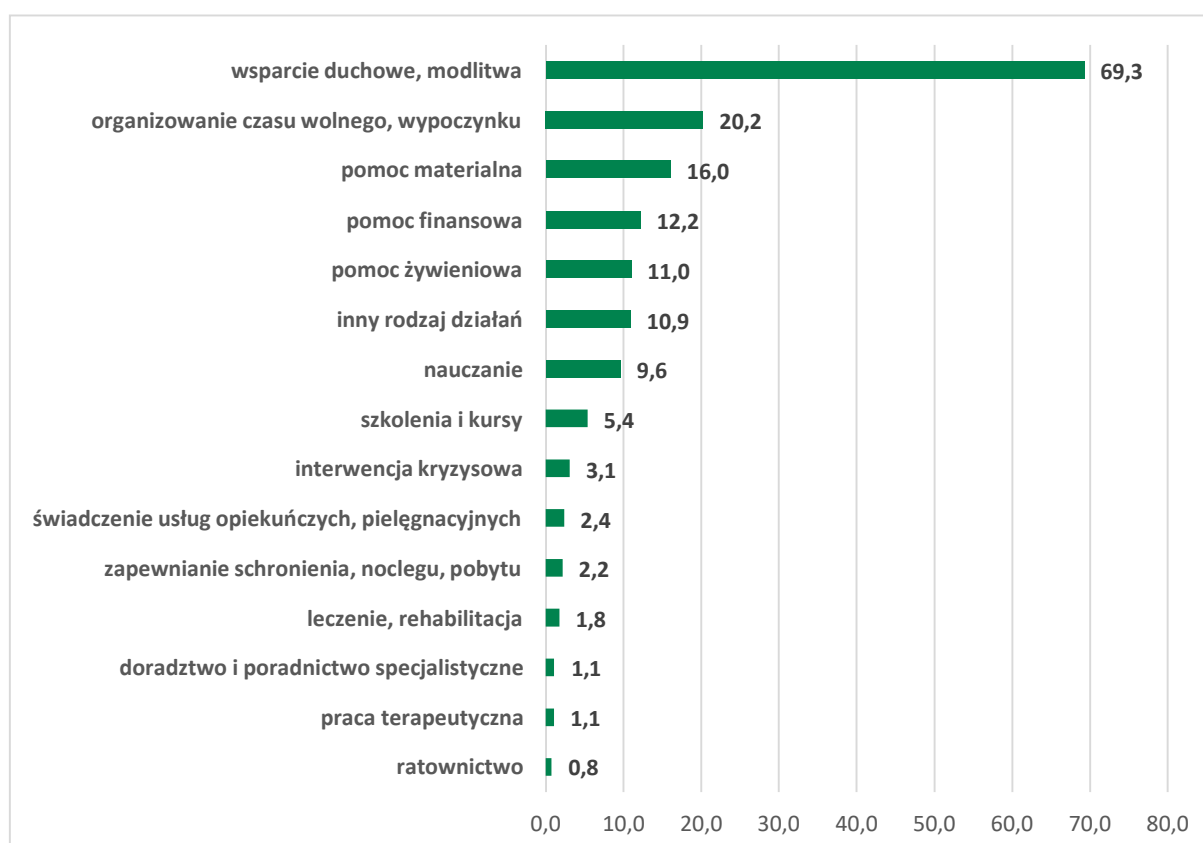

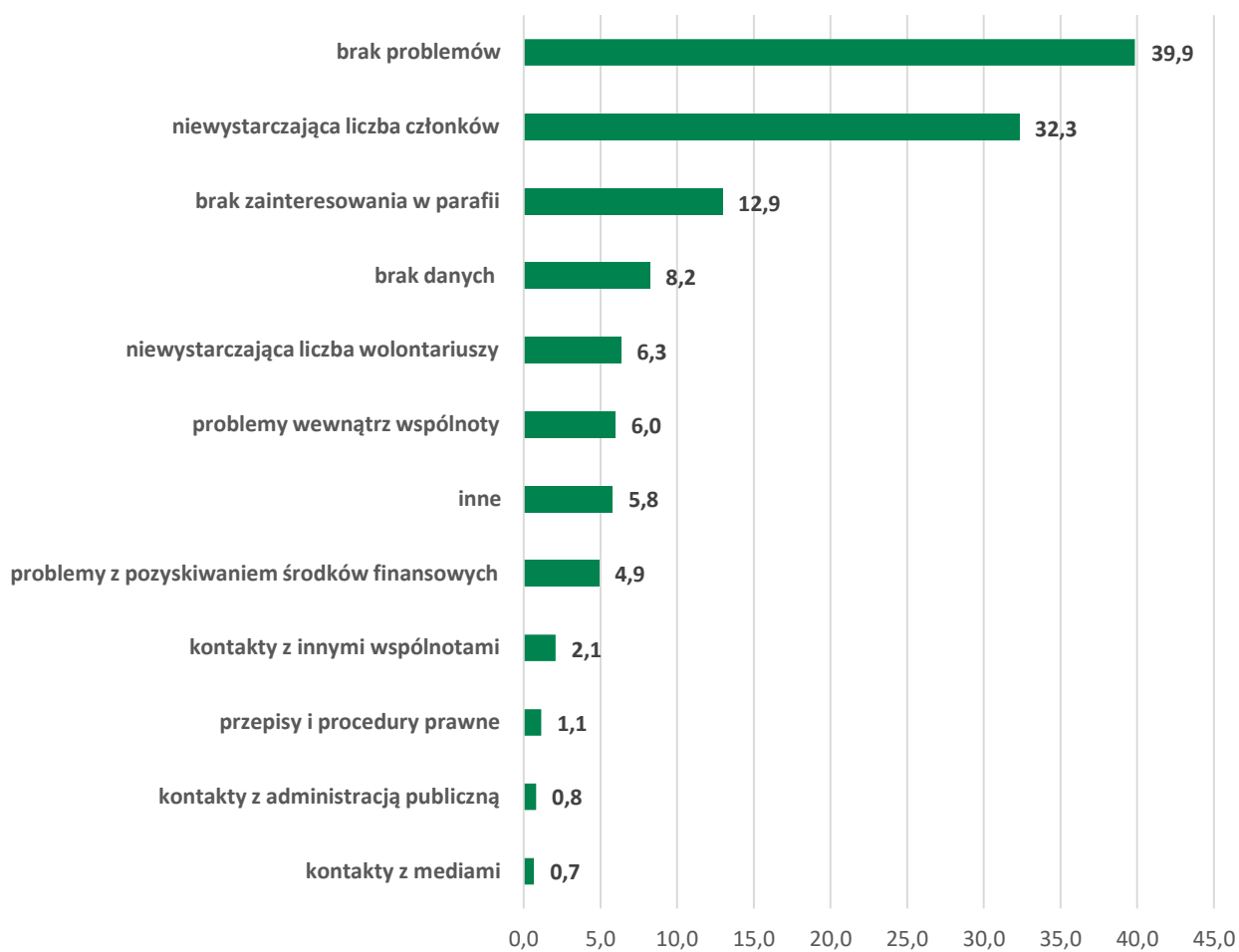
Wyk. 7 Przyparafialne organizacje Kościoła katolickiego w 2022 r. wg zasięgu działalności w procentach (N=3248)

Tab. 20 Przyparafialne organizacje Kościoła katolickiego w 2022 r. wg dziedziny działalności na rzecz osób fizycznych w procentach (N= 3248)

Dziedzina działalności	Procent
wsparcie duchowe, modlitwa	69,3
organizowanie czasu wolnego, wypoczynku	20,2
pomoc materialna	16,0
pomoc finansowa	12,2
pomoc żywieniowa	11,0
inny rodzaj działań	10,9
wspólnota nie podejmowała bezpośrednich działań na rzecz osób fizycznych	10,6
nauczanie	9,6
szkolenia i kursy	5,4
interwencja kryzysowa	3,1
świadczenie usług opiekuńczych, pielęgnacyjnych	2,4
zapewnianie schronienia, noclegu, pobytu	2,2
leczenie, rehabilitacja	1,8
doradztwo i poradnictwo specjalistyczne	1,1
praca terapeutyczna	1,1
ratownictwo	0,8
brak danych	-

Wyk. 8 Przyparafialne organizacje Kościoła katolickiego w 2022 r. wg odbiorców działalności na rzecz osób fizycznych w procentach (N= 3248, pytanie wielokrotnego wyboru)

Wyk. 9. Przyparafialne organizacje Kościoła katolickiego w 2022 r. wg najpoważniejszych problemów jednostek przyparafialnych w procentach (N= 3248)

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

Tab. 21. Parafie, które w 2022 r. publikowały treści w formie papierowej według diecezji w %

Diecezja	Procent parafii
Ogółem	24,7
białostocka	11,2
bielsko-żywiecka	61,3
bydgoska	20,0
częstochowska	20,4
drohiczyska	5,1
elbląska	28,8
ełcka	24,5
gdańska	36,5
gliwicka	78,0
gnieźnieńska	15,2
kaliska	16,5
katowicka	79,4
kielecka	14,4
koszalińsko-kołobrzaska	11,3
krakowska	26,4
legnicka	11,9
lubelska	18,7
łódzka	13,7
łomżyńska	10,6
łowicka	13,5
opolska	75,0
Ordynariat Polowy WP	3,9
pelplińska	27,1
płocka	21,6
poznańska	24,9
przemyska	16,8
radomska	8,5
rzeszowska	24,9
sandomierska	12,6
siedlecka	12,8
sosnowiecka	29,3
szczecińsko-kamieńska	18,0
świdnicka	17,2
tarnowska	18,2
toruńska	26,3
warszawsko-praska	21,0
warmińska	33,3
warszawska	28,7
włocławska	12,4
wrocławska	21,1
zamojsko-lubaczowska	16,5
zielonogórsko-gorzowska	12,2
Obrządkie wschodnie	
olsztyńsko-gdańska	27,5
ormiańska	bd
przemysko-warszawska	20,4
wrocławsko-koszalińska	14,5

Tab. 22. Parafie, które w 2022 r. publikowały treści w formie elektronicznej według diecezji⁶ w %

Diecezja	Procent parafii
Ogółem	15,4
białostocka	12,9
bielsko-żywiecka	21,7
bydgoska	12,0
częstochowska	13,2
drohiczyska	11,2
elbląska	14,4
ełcka	11,3
gdańska	17,2
gliwicka	35,8
gnieźnieńska	13,4
kaliska	12,6
katowicka	34,0
kielecka	10,2
koszalińsko-kołobrzewska	6,8
krakowska	13,8
legnicka	12,3
lubelska	12,6
łódzka	14,3
łomżyńska	12,9
łowicka	14,4
opolska	35,3
Ordynariat Polowy WP	9,7
pelplińska	17,2
płocka	20,4
poznańska	17,2
przemyska	13,1
radomska	5,2
rzeszowska	18,9
sandomierska	14,6
siedlecka	7,6
sosnowiecka	15,9
szczecińsko-kamieńska	10,8
świdnicka	6,8
tarnowska	15,2
toruńska	19,2
warszawsko-praska	11,8
warmińska	22,2
warszawska	23,9
włocławska	10,3
wrocławska	15,8
zamojsko-lubaczowska	8,0
zielonogórsko-gorzowska	9,2
Obrządkie wschodnie	
olsztyńsko-gdańska	12,5
przemysko-warszawska	11,1
wrocławsko-koszalińska	7,3

⁶ W roku 2022 do tej kategorii zaliczamy wyłącznie elektroniczne wydania czasopism, książek, broszur i innych (bez treści publikowanych na stronach internetowych czy portalach społecznościowych). Wg poprzedniej metodologii, procent parafii wydających treści elektronicznie wyniósłby 79,9.

Tab. 23. Parafie, które w 2022 r. posiadały stronę internetową według diecezji w %

Diecezja	Procent parafii, które posiadają stronę internetową
Ogółem	60,3
białostocka	66,4
bielsko-żywiecka	92,5
bydgoska	64,0
częstochowska	50,3
drohiczewska	52,0
elbląska	52,5
ełcka	45,7
gdańska	78,3
gliwicka	78,0
gnieźnieńska	58,0
kaliska	54,4
katowicka	87,2
kielecka	42,0
koszalińsko-kołobrzeska	62,2
krakowska	73,4
legnicka	56,8
lubelska	64,7
łomżyńska	39,6
łowicka	44,1
łódzka	62,6
opolska	53,5
Ordynariat Polowy WP	46,6
pelplińska	63,9
płocka	54,0
poznańska	76,0
przemyska	60,6
radomska	41,2
rzeszowska	79,5
sandomierska	50,4
siedlecka	53,6
sosnowiecka	64,0
szczecińsko-kamieńska	49,3
świdnicka	52,1
tarnowska	77,3
toruńska	61,1
warmińska	37,8
warszawska	82,2
warszawsko-praska	80,9
włocławska	59,7
wrocławska	53,0
zamojsko-lubaczowska	51,1
zielonogórsko-gorzowska	52,4
Obrządki wschodnie	
olsztyńsko-gdańska	22,5
ormiańska	bd
przemysko-warszawska	18,5
wrocławsko-koszalińska	21,8

EDUKACJA

Tab. 24. Odsetek uczniów uczęszczających na lekcje religii we wszystkich typach placówek edukacyjnych (łącznie) w roku szkolnym 2022/23 według diecezji*

Diecezja	Procent uczniów uczęszczających na lekcje religii
Ogółem	80,3
białostocka	75,4
bielsko-żywiecka	83,0
bydgoska	81,9
częstochowska	86,8
drohiczyska	84,9
elbląska	82,5
ełcka	87,7
gliwicka	69,4
gnieźnieńska	74,7
gdańska	69,5
kaliska	91,5
katowicka	82,4
kielecka	88,4
koszalińsko-kołobrzewska	73,8
krakowska	82,9
legnicka	69,2
lubelska	87,6
łomżyńska	94,1
łowicka	82,7
łódzka	65,4
opolska	63,4
Ordynariat Polowy WP	nd
pelplińska	88,2
płocka	86,5
poznańska	78,2
przemyska	96,5
radomska	94,6
rzeszowska	94,9
sandomierska	91,4
siedlecka	92,2
sosnowiecka	79,8
szczecińsko-kamieńska	67,4
świdnicka	77,5
tarnowska	96,3
toruńska	79,0
warmińska	76,5
warszawska	59,8
warszawsko-praska	66,9
wrocławska	85,5
wrocławska	68,0
zamojsko-lubaczowska	87,4
zielonogórsko-gorzowska	78,9
Obrządkie wschodnie	
olsztyńsko-gdańska	nd
ormiańska	nd
przemysko-warszawska	nd
wrocławsko-koszalińska	nd

* dane Komisji Wychowania Katolickiego KEP

Tab. 26. Wiek nauczycieli religii w roku szkolnym 2022/23*

Wiek w przedziałach	Procent nauczycieli w określonym przedziale wiekowym
Ogółem	100,0
do 30. roku życia	6,6
31-35 lat	9,8
36-40 lat	13,9
41-45 lat	15,2
46-50 lat	19,4
51-55 lat	18,2
56-60 lat	11,0
61 lat i więcej	6,0

*dane Komisji Wychowania Katolickiego KEP

Tab. 27. Nauczyciele religii w roku szkolnym 2022/2023 według kategorii*

Kategoria	Procent nauczycieli reprezentujących określoną kategorię
Ogółem	100,0
Świeccy	59,6
Księża diecezjalni	30,3
Siostry zakonne	6,5
Zakonnicy	3,3
Alumni/diakoni	0,3

*dane Komisji Wychowania Katolickiego KEP

KATOLICY NA ŚWIECIE

Tab. 28. Siły apostołskie na świecie w latach 1970 – 2020

Rok	Liczba księży ogółem	Liczba księży diecezjalnych	Liczba księży zakonnych	Liczba diakonów stałych	Liczba siostr zakonnych	Liczba braci zakonnych
1970	419 728	270 924	148 804	309	1 004 304	79 408
1975	404 783	259 331	145 452	2 686	968 526	70 388
1980	413 600	257 409	156 191	7 654	960 991	73 090
1985	403 480	253 319	150 161	12 541	917 432	65 208
1990	403 173	257 696	145 477	17 525	882 111	62 526
1995	404 750	262 418	142 332	22 390	837 961	59 515
2000	405 178	265 781	139 397	27 824	801 185	55 057
2005	406 411	269 762	136 649	33 391	760 529	54 708
2010	412 236	277 009	135 227	39 564	721 935	54 665
2015	415 236	281 514	134 142	44 627	670 330	54 229
2020	410 510	280 521	129 989	48 259	619 546	50 569

Tab. 29. Liczba parafii i katolików na świecie w latach 1970 – 2020

Rok	Liczba parafii z rezydującym proboszczem	Liczba katolików	Procent katolików w globalnej populacji
1970	191 398	653,6 m	18%
1975	200 116	709,6 m	17%
1980	206 503	783,7 m	18%
1985	212 021	852,0 m	18%
1990	215 805	928,5 m	18%
1995	220 077	989,4 m	17%
2000	218 196	1 045 m	17%
2005	217 616	1 115 m	17%
2010	221 055	1 196 m	18%
2015	223 128	1 285 m	18%
2020	224 376	1 360 m	18%

Tab. 30. Liczba udzielonych sakramentów na świecie w latach 1970 – 2020

Rok	Liczba chrztów (do 7 r.ż.)	Liczba chrztów (od 8 r.ż.)	Liczba ślubów (między katolikami)	Liczba ślubów (między katolikami i niekatolikami)	Liczba bierzmowań	Liczba I Komunii Św.
1970	14,795 m	1,120 m	3,306 m	360 466	--	--
1975	15,553 m	990 727	3,725 m	353 702	--	--
1980	16,410 m	1,131 m	3,821 m	335 802	--	--
1985	16,119 m	1,580 m	3,707 m	328 457	--	--
1990	16,252 m	1,879 m	3,633 m	347 206	8,033 m	11,329 m
1995	15,867 m	2,173 m	3,322 m	311 287	8,493 m	11,600 m
2000	15,690 m	2,718 m	3,433 m	297 915	9,257 m	12,237 m
2005	14,448 m	2,554 m	2,791 m	262 230	8,878 m	11,611 m
2010	14,283 m	2,667 m	2,712 m	247 228	8,793 m	10,728 m
2015	13,048 m	2,716 m	2,238 m	224 853	8,450 m	10,301 m
2020	11,350 m	2,711 m	1,741 m	175 894	7,545 m	8,990 m

DODATEK

Prof. Przemysław Śleszyński

Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN

Procesy i struktury demograficzne w diecezjach

Zmiany liczby i struktury ludności są wypadkową salda urodzeń i zgonów oraz napływów i odpływów migracyjnych. Biorąc te uwarunkowania pod uwagę, współcześnie w Polsce zachodzą trzy główne procesy w redystrybucji ludności:

1) depopulacja, zarówno typowo wiejskich obszarów peryferyjnych, jak też coraz większej liczby miast. Wyludnianie się zachodzi na ponad 80% powierzchni kraju głównie wskutek odpływu migracyjnego, nierównoważonego napływem i urodzeniami. Skutkuje też starzeniem się populacji;

2) koncentracja ludności w najbardziej atrakcyjnych aglomeracjach, zwłaszcza w Warszawie i innych ośrodkach tzw. wielkiej piątki (Kraków, Poznań, Trójmiasto i Wrocław) wskutek głównie napływu migracyjnego;

3) suburbanizacja (wewnętrzna dekoncentracja aglomeracji, polegająca na odpływie ludności w kierunku zewnętrznym) i generalnie tendencja do rozpraszania osadnictwa wokół miast wszystkich kategorii (nawet tych najmniejszych) oraz w strefach turystycznych. Powoduje to chaos przestrzenny, odczuwany m.in. w wymiarze finansowym przez samorządy, mieszkańców i przedsiębiorców.

Dostępne dane ze statystyki publicznej GUS umożliwiają przeliczenie wielu wskaźników demograficznych na diecezje. Najwięcej informacji dotyczy poziomu gmin, zawartych w „Bazie demografia” oraz w „Banku Danych Lokalnych”. Niestety, granice gmin często nie pokrywają się z granicami diecezji, stąd też wskaźniki tego typu mogą być tylko pewnym przybliżeniem sytuacji. Im mniejsza kościelna jednostka terytorialna, tym ryzyko błędu jest bardziej prawdopodobne.

Najbardziej szczegółowe dane pochodzą ze spisów powszechnych i to właśnie je wykorzystano w przedstawianych analizach. Pod uwagę wzięto dane z siatki kilometrowej (grid) z cenzusu przeprowadzonego w Polsce w 2021 r. (ludność rezydująca) oraz według gmin (2011, 2021).

W Tabeli 1 przedstawiona została oszacowana liczba i struktura wieku. Najludniejsza diecezja to warszawska (1936 tys. mieszkańców), a zaraz za nią – krakowska (1890 tys.), poznańska (1764 tys.) i katowicka (1735 tys.). Kolejnych 8 liczyło 1-1,5 mln mieszkańców, a najwięcej (24) – od 0,5 do 1 mln. Z kolei najmniej mieszkańców liczyła diecezja drohiczyńska (243 tys.) i zamojsko-lubaczowska (431 tys.).

Tab. 1. Liczba i struktura wieku ludności w diecezjach w 2021 r.

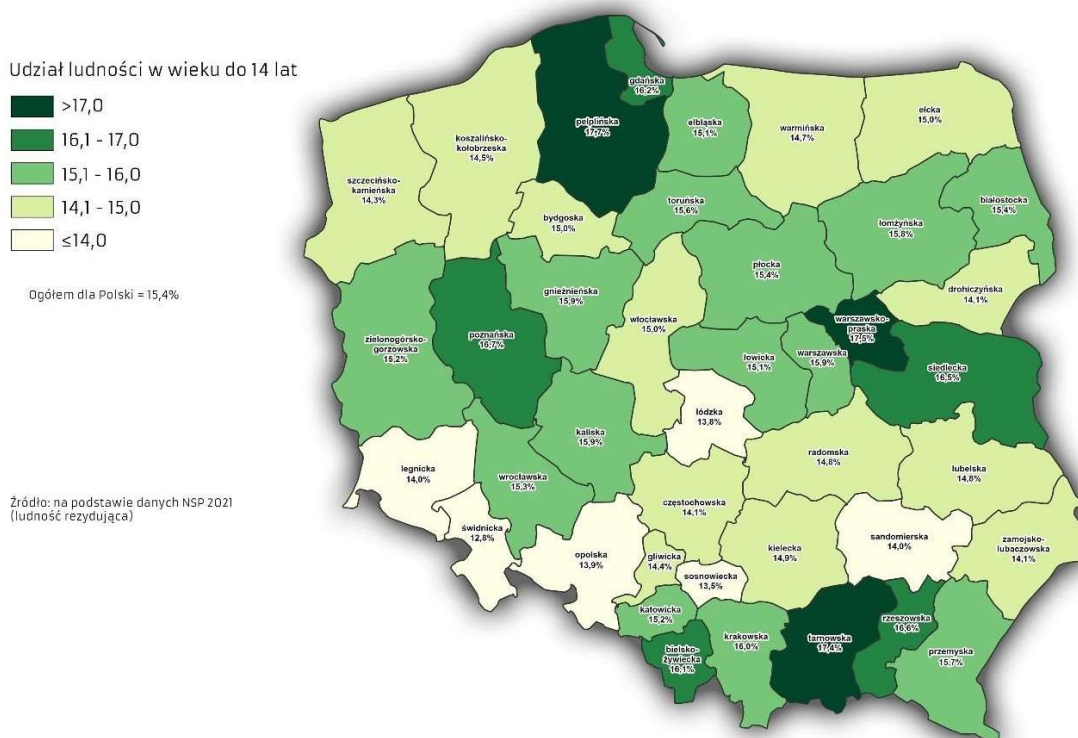
Diecezja	Liczba ludności ogółem (tys.)	w tym w wieku (%)		
		0-14 lat	15-64 lata	65 lat i więcej
Ogółem	37 019	15,4	65,7	18,9
białostocka	498	15,4	66,1	18,4
bielsko-żywiecka	820	16,1	64,8	19,1
bydgoska	618	15,0	65,6	19,4
częstochowska	803	14,1	65,1	20,8
drohiczyńska	243	14,1	64,6	21,3
elbląska	471	15,1	66,6	18,3
ełcka	445	15,0	67,7	17,3
gdańska	1 185	16,2	65,6	18,3
gliwicka	681	14,4	65,7	19,9
gnieźnińska	749	15,9	66,6	17,5
kaliska	795	15,9	66,0	18,1
katowicka	1 735	15,2	65,5	19,3
kielecka	799	14,9	65,0	20,1
koszalińsko-kołobrzeska	870	14,5	65,7	19,8
krakowska	1 890	16,0	66,3	17,6
legnicka	795	14,0	65,3	20,7
lubelska	1 085	14,8	65,0	20,2
łomżyńska	594	15,8	66,7	17,5
łowicka	588	15,1	65,4	19,4
łódzka	1 400	13,8	64,3	21,9
opolska	844	13,9	66,1	20,0
pelplińska	872	17,7	66,4	15,9
płocka	800	15,4	66,7	18,0
poznańska	1 764	16,7	66,3	17,0
przemyska	785	15,7	65,5	18,8
radomska	905	14,8	65,0	20,2
rzeszowska	674	16,6	65,7	17,7
sandomierska	635	14,0	65,3	20,7
siedlecka	755	16,5	65,5	18,0
sosnowiecka	708	13,5	64,2	22,3
szczecińsko-kamieńska	1 058	14,3	66,0	19,7
świdnicka	593	12,8	64,8	22,4
tarnowska	1 215	17,4	65,7	16,9
toruńska	700	15,6	66,3	18,1
warmińska	660	14,7	67,1	18,1
warszawska	1 936	15,9	65,3	18,7
warszawsko-praska	1 348	17,5	65,8	16,7
włocławska	837	15,0	66,1	18,9
wrocławska	1 373	15,3	66,5	18,2
zamojsko-lubaczowska	431	14,1	65,9	20,0
zielonogórsko-gorzowska	1 063	15,2	65,9	18,9

* Na podstawie danych NSP 2021 (ludność rezydująca)

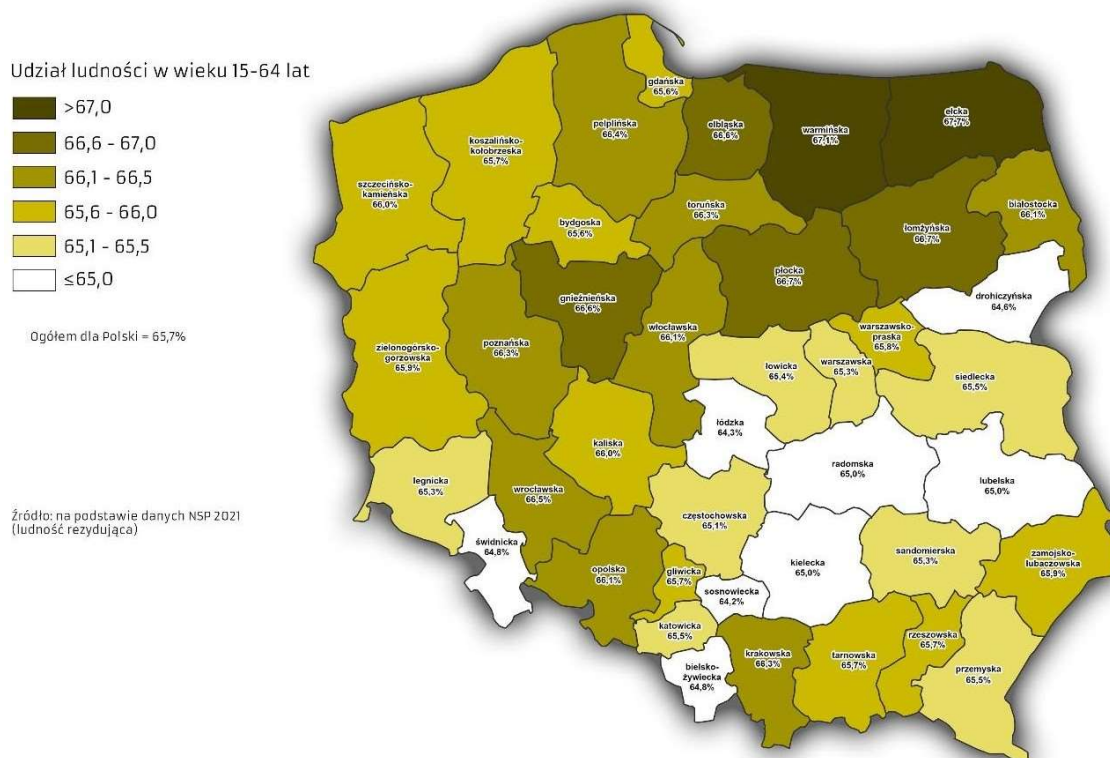
Największy udział ludzi młodych (dzieci do 15 roku życia) odnotowano w diecezji pelplińskiej, tarnowskiej i warszawsko-praskiej (we wszystkich z wymienionych było to w granicach 17,4-17,7%). Najmniejszy udział tej kategorii wieku wystąpił w diecezji świdnickiej (12,8%), sosnowieckiej (13,5%), łódzkiej (13,8%) i opolskiej (13,9%). Jeszcze bardziej zróżnicowany był udział ludności w wieku 65 lat i więcej: wahał się od 15,9% (diecezja pelplińska) do 22,4% (diecezja świdnicka). Łącznie w 12 diecezjach było to 20 i więcej procent. Przy tym udział ludności starszej był dość wyraźnie ujemnie skorelowany z udziałem ludności młodszej.

Dane o strukturze wieku przedstawiono też na mapach (Mapa 1- 3). Generalnie, nie ma poważniejszych prawidłowości międzyregionalnych. Występowały one jeszcze stosunkowo niedawno (dekadę-dwie wcześniej) i odbijało się na nich piętno zaborów (starość demograficzna „Kongresówki”) oraz wymiana ludnościowa po II wojnie światowej (względnie „młode” obszary Ziem Zachodnich i Północnych). Aktualnie tempo przyrostu ludności starszej jest szybsze na tych drugich z wymienionych obszarów i postępuje konwergencja struktury demograficznej.

Mapa 1. Udział ludności w wieku do 14 lat w 2021 r. wg diecezji (na podstawie danych NSP 2021).

Mapa 2. Udział ludności w wieku od 15 do 64 lat w 2021 r. wg diecezji (na podstawie danych NSP 2021).

Mapa 3. Udział ludności w wieku powyżej 64 lat w 2021 r. wg diecezji (na podstawie danych NSP 2021).

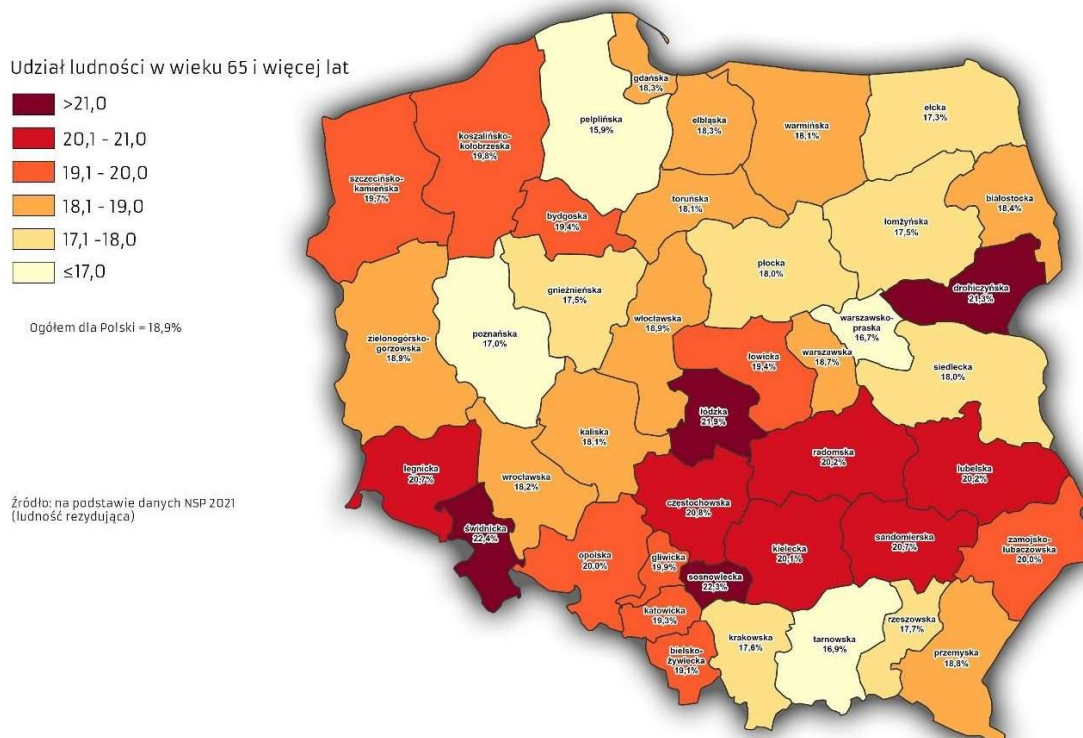

Tabela 2. Zmiany w strukturze ludności w diecezjach w latach 2011-2021

Diecezja	W wartościach bezwzględnych (tys.)				W procentach			
	ogółem	0-14 lat	15-64 lata	65 lat i więcej	ogółem	0-14 lat	15-64 lata	65 lat i więcej
białostocka	10,7	7,3	-17,5	20,8	2,1	9,5	-4,6	27,1
bielsko-żywiecka	-26,1	2,1	-66,0	37,8	-3,0	1,5	-10,3	30,3
bydgoska	-30,3	-3,8	-60,6	34,2	-4,6	-3,6	-12,1	37,6
częstochowska	-62,4	-8,2	-91,9	37,8	-7,0	-6,1	-13,8	27,2
drohiczyńska	-36,0	-4,4	-34,3	2,6	-12,4	-9,9	-16,5	4,7
elbląska	-19,0	-5,9	-43,7	30,6	-3,6	-6,5	-10,9	48,9
ełcka	-10,0	-4,5	-27,4	22,0	-2,1	-5,5	-7,6	35,1
gdańska	117,4	31,0	18,2	68,2	11,0	18,2	2,3	44,2
gliwicka	-39,8	2,0	-67,5	25,8	-5,4	1,9	-12,2	22,4
gnieźnieńska	-0,5	1,5	-48,4	46,4	-0,1	1,1	-8,1	48,9
kaliska	-26,3	-3,6	-63,6	40,9	-3,1	-2,5	-10,1	36,7
katowicka	-142,0	-2,4	-214,9	75,3	-7,4	-0,8	-14,7	27,2
kielecka	-48,7	-4,8	-78,2	34,3	-5,6	-3,5	-12,0	25,1
koszalińsko-kołobrzaska	-53,7	-11,5	-102,4	60,2	-5,6	-7,5	-14,0	50,2
krakowska	103,2	30,0	-6,6	79,8	5,6	10,1	-0,5	29,4
legnicka	-50,2	-8,2	-97,7	55,7	-5,8	-6,2	-14,6	48,0
lubelska	-46,9	-4,0	-95,1	52,2	-4,0	-2,2	-10,9	29,1
łomżyńska	-17,8	-4,8	-35,8	22,8	-2,8	-4,3	-7,6	25,4
łowicka	-28,0	-1,3	-54,1	27,4	-4,4	-1,3	-11,5	28,4
łódzka	-36,4	8,4	-127,2	82,4	-2,5	4,2	-11,7	34,9
opolska	-70,0	-4,2	-98,0	32,3	-7,3	-3,1	-13,4	22,1
pelplińska	24,2	5,3	-29,9	48,8	2,7	3,1	-4,5	49,9
płocka	-23,0	-5,4	-56,7	39,1	-2,7	-3,8	-9,0	33,8
poznańska	134,7	40,9	-7,6	101,5	8,3	15,1	-0,6	49,0
przemyska	-54,9	-14,6	-72,0	31,7	-6,2	-9,6	-11,1	25,8
radomska	-48,7	-8,8	-85,1	45,2	-4,9	-5,5	-11,6	30,3
rzeszowska	-7,2	2,1	-34,3	25,0	-1,0	1,7	-6,5	25,1
sandomierska	-61,4	-14,8	-77,3	30,8	-8,3	-12,6	-14,0	28,3
siedlecka	-28,0	-2,0	-56,2	30,2	-3,5	-1,4	-9,5	25,9
sosnowiecka	-52,2	-1,2	-95,5	44,6	-6,8	-1,2	-16,3	37,9
szczecińsko-kamieńska	-17,9	-2,6	-88,1	72,8	-1,6	-1,5	-10,4	50,1
świdnicka	-52,0	-7,0	-81,8	36,8	-7,7	-7,4	-15,9	36,1
tarnowska	-150,4	-28,2	-150,4	28,1	-10,5	-10,6	-14,3	14,9
toruńska	-17,9	-3,8	-53,4	39,3	-2,4	-3,0	-9,4	41,2
warmińska	-10,9	-2,0	-48,7	39,8	-1,6	-1,8	-9,1	45,7
warszawska	205,9	70,8	56,2	78,8	12,0	28,2	4,5	26,5
warszawsko-praska	195,1	53,0	72,9	69,2	16,9	27,3	8,5	41,9
włocławska	-49,6	-10,5	-81,2	42,2	-5,5	-7,1	-12,1	34,4
wrocławska	114,7	36,8	1,9	76,0	9,0	19,5	0,2	41,1
zamojsko-lubaczowska	-51,4	-12,6	-54,2	15,4	-10,1	-15,1	-14,4	19,7
zielonogórsko-gorzowska	-12,1	-0,4	-85,5	73,8	-1,1	-0,2	-10,0	54,2
Ogółem	-475,7	105,6	-2439,6	1858,3	-1,2	1,7	-8,4	33,8

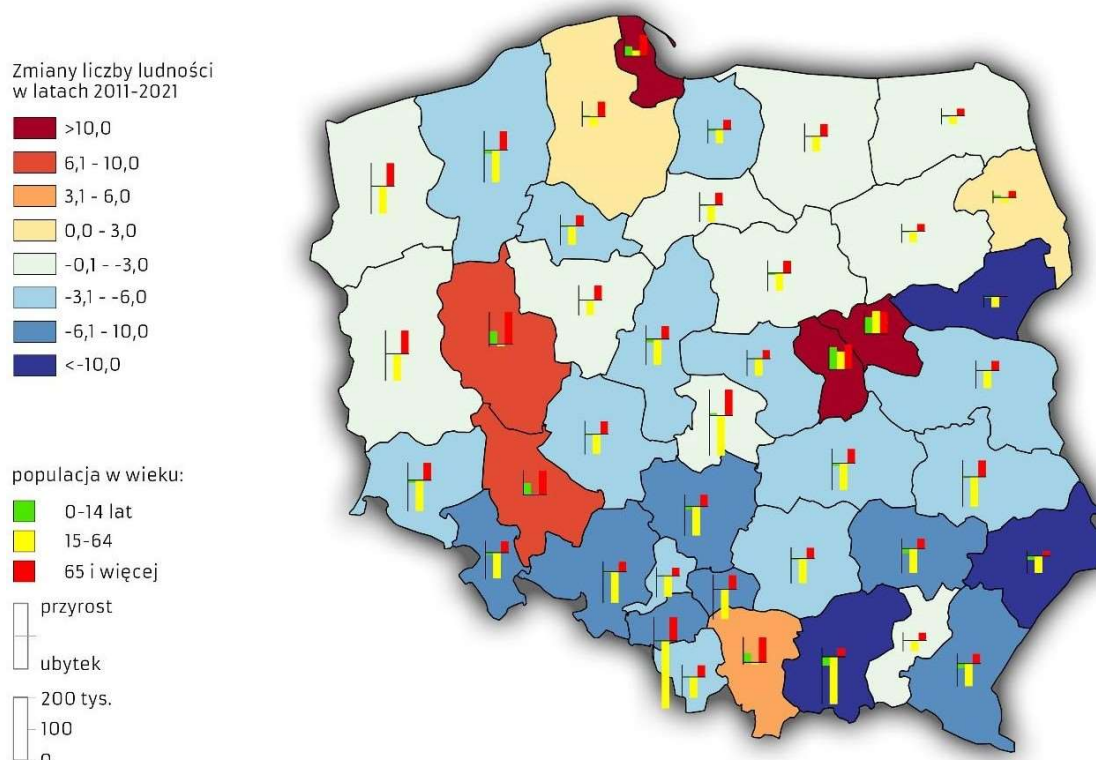
* Na podstawie danych NSP 2011 i 2021 (ludność zameldowana).

W Tabeli 2 zestawiono zmiany liczby ludności ogółem i według struktury wieku. Aby zachować porównywalność, w tym przypadku posłużono się danymi zagregowanymi z gmin (w tym z podziałem na miasta i obszary wiejskie w gminach miejsko-wiejskich oraz na dzielnice Warszawy) i liczby mieszkańców zidentyfikowanej przez GUS na podstawie takiej samej definicji (zarówno w roku 2011 i 2021 były to osoby zameldowane w kraju; dla roku 2011 dane o ludności rezydującej nie są dostępne na poziomie gridu 1 km). Dane przeliczane do diecezji na podstawie gmin są wprawdzie mniej dokładne od tych z gridu, ale różnica jest niewielka (w 32 diecezjach było to +/-1%, a w pozostałych +/-3%).

Większość diecezji, podobnie jak gros powierzchni kraju, wyludnia się. Spadek liczby ludności nastąpił w 33 jednostkach. Największy bezwzględny ubytek odnotowano w diecezji tarnowskiej (-150,4 tys.) i katowickiej (-142,0 tys.). Silne spadki procentowe dotyczyły zwłaszcza diecezji drohiczyńskiej, tarnowskiej i zamojsko-lubaczowskiej (powyżej 10%). Wzrost objął 8 diecezji, w tym zwłaszcza obejmujące największe aglomeracje (Warszawy, Poznań, Trójmiasto i Wrocławia, a w nieco mniejszym stopniu – Krakowa). W tym w obydwu stołecznych diecezjach (warszawsko-praskiej i warszawskiej) przybyło około 400 tys. mieszkańców (12,0-16,9%).

Istotnie zmieniła się struktura wieku. W latach 2011-2021 w całym kraju ubyło 2,4 mln osób w wieku 15-64 lata, a przybyło 1,9 mln w wieku 65 lat i więcej. Ubytek wyraźnie widać na Mapie 3. W obu diecezjach warszawskich przybyło niemal prawie 30% ludności w wieku do 15 lat, a w gdańskiej i wrocławskiej – blisko 20%. Wszystkie diecezje odnotowały na ogół bardzo wysoki wzrost ludności najstarszej. Średnio w kraju było to około 1/3, a w takich diecezjach jak elbląska, gnieźnieńska, koszalińsko-kołobrzewska, legnicka, pelplińska, poznańska, szczecińsko-kamieńska i zielonogórsko-gorzowska był to wzrost w granicach aż 50%. Jedynie w diecezji drohiczyńskiej przyrost ludności w wieku 65 i więcej lat wyniósł zaledwie 5%, ale region ten już od dawna cechuje się zaawansowaniem procesu starzenia się populacji.

Mapa 4. Zmiany liczby i struktury ludności w diecezjach w okresie międzypisowym (2011-2021) Na podstawie danych NSP 2011 i 2021 (ludność zameldowana).

Faktyczny spadek liczby ludności jest prawdopodobnie większy, gdyż jak wspomniano, w analizie struktury wieku wzięto pod uwagę dane o osobach zameldowanych. Z drugiej strony spis powszechny w 2011 r. został przeprowadzony na podstawie źródeł administracyjnych, przez co nie uchwycił masowej, nierejestrowanej emigracji zagranicznej, szacowanej wówczas na 2-2,5 mln osób (był to największy w historii albo co najmniej porównywalny z okresem przedwojennym exodus Polaków), jak też znacznych wewnętrznych ruchów migracyjnych, tj. odpływu ludności z obszarów peryferyjnych w kierunku najbardziej atrakcyjnych metropolii, czy dekoncentracji ludności wokół miast różnej wielkości.

Tempo zmian demograficznych jest w Polsce w ostatnich dekadach bardzo wysokie, a powszechna już depopulacja, zwłaszcza miast średniej wielkości, stanowi poważne zagrożenie dla rozwoju lokalnego i regionalnego, w tym dla stabilności rynku pracy. Luka podażowa (brak „rąk do pracy”) jest szacowana w perspektywie 2050 r. na około 4-5 mln osób. Z tego powodu Polska stała się w ostatnich latach krajem imigracyjnym, choć napływ ludności z zagranicy wciąż nie zrównoważył emigracji z lat 1980. i po około 2000 roku. W tym, jeszcze przed agresją Rosji na Ukrainę, w Polsce pracowała bardzo liczna (ok. 1,5 mln) populacja Ukraińców. Polska po długim powojennym okresie monoetniczności staje się krajem wielonarodowym.

W najbliższym czasie – w perspektywie 1-2 dekad, da się przewidzieć trzy główne procesy ludnościowe, które będą warunkowały ewolucję społeczną, istotną także dla funkcjonowania Kościołów. Oprócz wspomnianej prawdopodobnej zmiany struktury etnicznej (głównie w metropoliach i niektórych mniejszych miastach), będzie to zapewne wciąż niska dzietność

(aktualnie jedna z najniższych na świecie) związana z tzw. drugim przejściem demograficznym i dalsze starzenie się populacji. Wskazuje to na szczególne wyzwania dla polityki społecznej i lokalnej, związane z problemami w obszarze edukacji, dostępności do usług, transportu, opieki zdrowotnej i senioralnej, a także dla samorządów. Istotną rolę w łagodzeniu tych napięć mogą odegrać organizacje lokalne, w tym głęboko zakorzenione w miejscowych społecznościach Kościoły.

METODOLOGIA

Źródła danych – w niniejszym roczniku publikowane są dane zarówno zebrane bezpośrednio przez ISKK, jak również te przekazane przez podmioty współpracujące z Instytutem:

- 1) Dane dotyczące struktur parafialnych, sił apostołskich (z wyłączeniem zgromadzeń) oraz życia sakramentalnego pochodzą bezpośrednio z diecezji (kancelarii kurii diecezjalnych oraz eparchii).
- 2) Dane dotyczące struktury zgromadzeń zakonnych zostały udostępnione przez Konferencję Wyższych Przełożonych Zakonów Żeńskich, Konferencję Wyższych Przełożonych Zakonów Żeńskich Kontemplacyjnych oraz Konferencję Wyższych Przełożonych Zakonów Męskich.
- 3) Dane opisujące liczbę diakonów stałych w Polsce pochodzą od twórców serwisu informacyjnego diakonat.pl
- 4) Dane prezentujące edukację religijną w szkołach zostały udostępnione przez Komisję Wychowania Katolickiego KEP.
- 5) Dane dotyczące kościoła grecko-katolickiego w Polsce pochodzą z kurii eparchii i są prezentowane w podziale na trzy eparchie, ze względu na nowy podział administracyjny, wprowadzony przez Papieża Franciszka w listopadzie 2020 roku. Więcej informacji o nowych granicach eparchii grecko-katolickich oraz komunikat Nuncjusza Apostolskiego dostępne na stronie: <https://www.cerkiew.net.pl/zycie-eparchii/nowy-podzial-administracyjny-kosciola-greckokatolickiego-w-polsce/>
- 6) Dane dotyczące Kościoła powszechnego opracowane przez Center for Applied Research in Apostolate Uniwersytetu Georgetown, z którym ISKK współpracuje od roku 2017.

Używane skróty:

„nd” – nie dotyczy, jednostka nie uwzględniona w badaniu

„bd” – brak danych

„-” – wartość zerowa

Tab. 31. Poziom realizacji badania w parafiach w 2022 r. według diecezji

Diecezja	Parafie i ośrodki duszpasterskie	Wypełnione sprawozdanie	Braki danych	
	L	L	L	Procent
Ogółem	10 558	9 704	854	8,09
białostocka	116	116	0	0,00
bielsko-żywiecka	212	208	4	1,89
bydgoska	150	145	5	3,33
częstochowska	318	252	66	20,75
drohiczyńska	98	96	2	2,04
elbląska	160	156	4	2,50
ełcka	151	123	28	18,54
gdańska	203	193	10	4,93
gliwicka	159	154	5	3,14
gnieźnieńska	269	260	9	3,35
kaliska	285	280	5	1,75
katowicka	321	268	53	16,51
kielecka	305	300	5	1,64
koszalińsko-kołobrzaska	222	216	6	2,70
krakowska	470	461	9	1,91
legnicka	243	191	52	21,40
lubelska	278	270	8	2,88
łomżyńska	182	182	0	0,00
łowicka	170	122	48	28,24
łódzka	222	217	5	2,25
opolska	400	394	6	1,50
Ordynariat Polowy WP	103	75	28	27,18
pelplińska	291	284	7	2,41
płocka	250	196	54	21,60
poznańska	413	345	68	16,46
przemyska	398	381	17	4,27
radomska	306	301	5	1,64
rzeszowska	249	234	15	6,03
sandomierska	246	209	37	15,04
siedlecka	250	246	4	1,60
sosnowiecka	164	136	28	17,07
szczecińsko-kamieńska	278	271	7	2,52
świdnicka	192	171	21	10,94
tarnowska	466	460	6	1,29
toruńska	198	195	3	1,52
warmińska	262	181	81	30,92
warszawska	225	218	7	3,11
warszawsko-praska	188	185	3	1,60
włocławska	233	232	1	0,43
wrocławska	304	295	9	2,96
zamojsko-lubaczowska	188	187	1	0,53
zielonogórsko-gorzowska	271	247	24	8,86
Obrządki wschodnie				
olsztyńsko-gdańska	40	5	35	87,50
przemysko-warszawska	54	46	8	14,81
wrocławsko-koszalińska	55	0	55	0,00

SŁOWNICZEK

Alumn – (łac. *alumnus*) student seminarium duchownego. Przygotowanie alumna do święceń kapłańskich trwa zwykle 6 lat i obejmują studia filozoficzno-teologiczne oraz kształcenie charakteru.⁷

Communicantes – (nazwa pochodzi od łac. *communicans* – dzielący się z kimś; *communio* – komunია, wspólnota), jest to statystyczny wskaźnik informujący o procencie osób przyjmujących Komunię św. w trakcie niedzielnych Mszy św. (w wybraną niedzielę roku) względem liczby katolików zobowiązanych do uczestnictwa we Mszy św. na danym obszarze (np. parafia, diecezja, województwo itp.). **Metodologia badania:** liczenie katolików przystępujących do sakramentu Komunii św. odbywa się w ramach badania praktyk niedzielnych katolików (zob. szerzej *dominantes* i *dominantes* | metodologia badania).⁸

Wskaźnik *communicantes* oblicza się wg wzoru:

$$C = \frac{\text{Przyjmujący Komunię św.}}{\text{Zobowiązani}} \times 100\%$$

gdzie:

C – *Communicantes*

Przyjmujący Komunię św. - liczba osób przyjmujących Komunię św. w trakcie niedzielnych Mszy św. podczas realizacji badania

Zobowiązani – liczba katolików zobowiązanych do uczestnictwa w niedzielnej Mszy św.

Dekanat – (łac. *decem*) jednostka terytorialna w obrębie diecezji, obejmująca zazwyczaj kilka parafii, pozostająca pod kierownictwem dziekana.⁹

Diakon stały - duchowny „wyświęcany nie dla kapłaństwa, lecz dla posługi. Diakoniat nie stanowi części kapłaństwa i nie pociąga za sobą funkcji kapłańskich. Diakon jednak przynależy do hierarchii i w sobie właściwy sposób uczestniczy w działalności właściwej kapłaństwu hierarchicznemu. Jest on przeznaczony do pomocy kapłanom i służenia całej wspólnotie Kościoła. Swoją misję wobec Ludu Bożego w diakonii słowa, liturgii i miłości wypełnia w łączności z biskupem i jego prezbiterami” (zob. nr 8 wytycznych dotyczących formacji, życia i posługi diakonów stałych w Polsce). Pierwsze święcenia diakona stałego obrządku łacińskiego w Polsce odbyły się w 2008 r. zaś w Kościele greckokatolickim w Polsce w 2003 r.

Diecezja – (łac. *diocesis*) jednostka terytorialna w Kościele zachodnim zarządzana przez biskupa; wchodząca w skład prowincji kościelnej (metropolia), podległa bezpośrednio papieżowi; posiada osobowość prawną.¹⁰ W skład diecezji wchodzi dekanaty i parafie.

7 J. Krukowski, Alumn [w:] „Encyklopedia Katolicka”, (red. F. Gryglewicz, R. Łukaszyk, Z. Sułkowski), T. I, Lublin 1985, kol. 394.

⁸ Opracowanie definicji: dr Karol Kamiński, ks. dr Wojciech Sadłoń, , na podstawie: L. Adamczuk, W. Zdaniewicz, *Badanie niedzielnych praktyk religijnych – dominantes i communicantes*, [w:] J. Mariański, S. Zaręba, „Metodologiczne problemy badań nad religijnością”, Ząbki 2002, s. 129-138; W. Zdaniewicz, *Religijność jako przedmiot badań socjologicznych*, [w:] W. Piwowarski, W. Zdaniewicz (red.), „Z badań nad religijnością polską. Studia i materiały, Poznań-Warszawa 1986, kol. 57-72; J. Mariański, *Dominantes* [w:] „Encyklopedia Katolicka”, (red. R. Łukaszyk, L. Bieńkowski, F. Gryglewicz), T. IV, Lublin 1985, kol. 59-60.

9 T. Pawluk, Dekanat [w:] „Encyklopedia Katolicka”, (red. R. Łukaszyk, L. Bieńkowski, F. Gryglewicz), T. III, Lublin 1985, kol. 1114-1115.

10 H. Rybczyński, Diecezja, [w:] „Encyklopedia Katolicka”, (red. R. Łukaszyk, L. Bieńkowski, F. Gryglewicz), T. III, Lublin 1985, kol. 1307-1309.

Dominicantes – (nazwa pochodzi od łac. dominus – Pan; *dominica* – niedziela), jest to statystyczny wskaźnik informujący o procencie osób obecnych na niedzielnych Mszach św. (w wybraną niedzielę roku) w odniesieniu do liczby katolików zobowiązanych do uczestnictwa we Mszy św. na danym obszarze (np. parafia, diecezja, województwo itp.). Wskaźnik ten jest wykorzystywany do charakterystyki skali praktyk religijnych katolików w Polsce. Metodologię badania opracowali ks. Witold Zdaniewicz i Lucjan Adamczuk, którzy w 1979 r. w ramach Instytutu Statystyki Kościoła Katolickiego przeprowadzili pierwsze badanie pilotażowe tego typu, a w 1980 r. zaplanowali i zorganizowali badanie pełne we wszystkich polskich parafiach katolickich.¹¹ (zob. również *domicantes* | metodologia badania).

Dominicantes | metodologia badania – w jedną wybraną niedzielę w danym roku odbywa się liczenie osób uczestniczących we Mszy św. (przeważnie przy pomocy służby liturgicznej). Termin realizacji badania nie powinien wypadać w okresie wakacyjnym, świątecznym, mrozów lub innych czynników zaburzających pomiar tj. zwiększających lub zmniejszających frekwencje osób w kościołach. Niedzielę spełniającą takie warunki określamy jako „statystyczną niedzielę” – zazwyczaj jest to niedziela października lub listopada. Liczbę zobowiązanych do uczestnictwa w niedzielnej Mszy św. określono na 82% populacji katolików (wg wyliczeń Zdaniewicza i Adamczuka) zamieszkujących dany obszar (np. parafie, diecezję) i przez wszystkie lata badania pozostała niezmienna. Przez „katolików” rozumiane są osoby ochrzczone z wyłączeniem osób, które dokonały formalnego aktu wystąpienia z Kościoła. Zgodnie z Kodeksem Prawa Kanonicznego z obowiązku uczestnictwa w niedzielnej Mszy św. zwolnione są: osoby starsze, chore, matki/ojcowie opiekujące(y) się małymi dziećmi, dzieci do lat 7 i inne osoby mające obiektywne przesłanki uniemożliwiające partycypację w niedzielnym nabożeństwie – łącznie zgodnie z wyliczeniami Zdaniewicza i Adamczuka jest to 18% populacji. Liczbę katolików danej parafii ISKK pozyskuje za pośrednictwem proboszcza.

Wskaźnik *domicantes* oblicza się wg wzoru:

$$D = \frac{\text{Uczestniczący}}{\text{Zobowiązani}} \times 100\%$$

gdzie:

D – *Domicantes*

Uczestniczący - liczba osób uczestniczących na niedzielnych Mszach św. w trakcie realizacji badania.

Zobowiązani – liczba katolików zobowiązanych do uczestnictwa w niedzielnej Mszy św.

Eparchia – w Kościołach wschodnich terytorium podległe metropolii, a od V wieku biskupowi. Jest odpowiednikiem diecezji Kościoła zachodniego.¹²

Inkardynacja – Ekskardynacja – (łac. włączenie – wyłączenie), obligatoryjna przynależność duchownego do diecezji lub innej wspólnoty kościelnej posiadającej prawo inkardynacji; zmiana przynależności do

¹¹ Opracowanie definicji: dr Karol Kamiński, ks. dr Wojciech Sadłoń.

¹² E. Przekop, Eparchia [w:] „Encyklopedia Katolicka”, (red. R. Łukaszyk, L. Bieńkowski, F. Gryglewicz), T. IV, Lublin 1985, kol. 1017.

diecezji lub innej wspólnoty kościelnej czyli ekskardynacja możliwa jest tylko z równoczesną inkardynacją.¹³

Nowicjat – początkowy etap formacji zakonnej nowicjusza (nowicjuszki) w instytucie życia konsekrowanego lub stowarzyszeniu życia apostołskiego, realizowany pod kierunkiem mistrza nowicjuszy.¹⁴

Parafia – (łac. *paroecia*) wspólnota wiernych; stanowi podstawową i obligatoryjną jednostkę organizacyjną Kościoła partykularnego (jednostką nadrzędną jest diecezja); zorganizowana pod przewodnictwem proboszcza zastępującego biskupa. Parafia może być również **diecezjalna** lub **zakonna**; kryterium stanowi rodzaj duchowieństwa, z którego wywodzi się kapłan stojący na jej czele; posiada osobowość prawną.¹⁵

Postulat – wstępny okres próbny kandydatów do życia zakonnego przed rozpoczęciem nowicjatu. Celem postulatu jest zbadanie powołania kandydata, jego intencji oraz uzupełnienie wiadomości religijnej.¹⁶

13 H. Rybczyński, Inkardynacja - ekskardynacja, [w:] „Encyklopedia Katolicka”, (red. J. Duchniewski), T. VII, Lublin 1997, kol. 224.

14 E. Ziemann, Nowicjat [w:] „Encyklopedia Katolicka”, (red. E. Giglewicz), T. XIV, Lublin 2010, kol. 1324-1325.

15 M. Sitarz, Parafia [w:] „Encyklopedia Katolicka”, (red. E. Giglewicz), T. XIV, Lublin 2010, kol. 1324-1325.

16 T. Wytrwał, Postulat [w:] „Encyklopedia Katolicka”, (red. E. Giglewicz), T. XVI, Lublin 2012, kol. 79-80.

KOMITET
DO SPRAW
POŻYTKU
PUBLICZNEGO

PROO

INSTYTUT STATYSTYKI
KOŚCIOŁA KATOLICKIEGO

